

Шановні учні! Під час дистанційних уроків ви опрацьовуєте матеріал самостійно, виконуєте запропоновані завдання і надсилаєте фото виконаної роботи учителю на електронну адресу vitama4620@gmail.com **Пишіть, будь ласка, каліграфічно.**

Електронну версію підручника Заболотного О.В., Заболотного В.В. «Українська мова. 5 кл» можна знайти за покликанням <https://shkola.in.ua/1510-ukrainska-mova-5-klas-zabolotnyi-2018.html>

Підпишіть робочий зошит так:

Зошит
для робіт
з української мови
учня (учениці) 5-А (5-Б) класу
Лебединського ЗЗСО І - ІІІ ст. №1
(Прізвище та ім'я в Р.в.)

Чотирнадцяте жовтня

Пароніми

1. Прочитайте речення, визначте омоніми.

Був холодний лютий, лис ходив голодний, лютий. Діду, люльку заховайте, у люльці внука погойдайте. У годівничку для вівсянки ми насипали вівсянки. Повз хату, повз тин і повз клуб чорнющого диму повз клуб.

2. Розгляньте малюнки (с. 47). Що пов'язує ці слова? Як ними користуватися?
3. Перегляньте відео <https://www.youtube.com/watch?v=RNbCnYI-ZtI>
4. Виконайте вправи 109, 110 (письмово), 111 (усно).

Домашнє завдання: повторити правило (с. 46), виконайте вправу 112.

Тринадцяте жовтня

Омоніми

1. Перегляньте відео <https://www.youtube.com/watch?v=Y-Fibbr33Mw>
2. Виконайте усно вправи 102, 103.
3. Вправа. Запишіть речення, підкресліть омоніми.

Був холодний лютий, лис ходив голодний, лютий. Діду, люльку заховайте, у люльці внука погойдайте. У годівничку для вівсянки ми насипали вівсянки. Повз хату, повз тин і повз клуб чорнющого диму повз клуб.

4. Творча вправа. З кожним словом складіть речення або словосполучення так, щоб запропоновані слова виступали омонімами.

Лисички, склад, літній, мул, полька, корінь, кілька.

Домашнє завдання: повторити матеріал про омоніми § 13, виконати вправу 105.

Десяте жовтня

Антоніми. Роль антонімів у мовленні

1. **Розподільне списування.** Подані слова згрупуйте в синонімічні ряди та запишіть. У кожному ряду підкресліть опорне слово, що містить основне значення слів синонімічного ряду.

Ввічливий, правдивий, небокрай, з'являтися, рухливий, веселий, виникати, рухатися, виднокруг, енергійний, горизонт, істинний, чемний, життєрадісний, крайнебо, справжній, утворюватися, бадьорий, небосхил, гречний, жвавий, овид, мажорний.

2. Перегляньте відеоурок https://www.youtube.com/watch?v=OdjixYUn_Ck

3. **Вправа.** Запишіть речення, уставляючи пропущені букви, визначте антоніми, надпишіть над ними частини мови.

Щастя л..жить, а горе біжить. З праці радіс..ть, а з бе(з,с)діл..я смуток. Краще гірка правда, ніж соло(д,т)ка бр(е,и)хня. Мен..ше говори, то більше почуєш. Ух(е,и)ляйся від зла і твори добро. Я хочу радості і світла, іти вп(е,и)ред., а не назад.

4. **Творча вправа.** До поданих слів доберіть антоніми, утворені антонімічні пари запишіть. Із двома антонімічними парами складіть і запишіть речення.

Будень, сумний, забути, рідко, старий, холодний, завоювати, глибина, мовчати.

Домашнє завдання: повторити матеріал про антоніми (с. 41), виконати вправу 90 (I, II).

Дев'яте жовтня

Синоніми. Синонімічний ряд

1. **Лексична розминка.** Із кожним словом складіть словосполучення так, щоб у першому воно вживалося в прямому значенні, а в другому – у переносному.

Холодна, скляні, чиста, море, біжить.

2. Перегляньте відеоурок <https://www.youtube.com/watch?v=N3CayCeGgAs>

3. Виконайте вправи 75 (усно), 76 (письмово), 77 (усно).

4. **Творча вправа.** До поданих слів доберіть синоніми. Утворені синонімічні ряди запишіть.

Абетка, оселя, цуцня, розумний, чекати, жовтогарячий, думати.

Домашнє завдання: повторити матеріал про синоніми § 10, виконати вправу 78.

Восьме жовтня

Пряме і переносне значення слова

1. Перегляньте відеоурок <https://www.youtube.com/watch?v=umKqGq27N4o>

2. Виконайте усно впр. 67.

3. **Вправа.** Запишіть речення, підкресліть слова, ужиті в переносному значенні.

Гостре словечко коле сердечко. І від солодких слів буває гірко. Шабля ранило голову, а слово – душу. Не крути словами, як пес хвостом. Мовчанка гнів гасить. Не мотузком людину в'яжуть, словом.

4. **Творча вправа.** Із кожним словом складіть словосполучення так, щоб у першому воно вживалося в прямому значенні, а в другому – у переносному.

Залізний, рожевий, дрімучий вершина, глибина, мовчати, спати.

Домашнє завдання: повторити вивчений матеріал (с. 35), виконати вправу 74 (I).

Шосте жовтня

Лексикологія. Лексичне значення слова. Тлумачний словник. Однозначні й багатозначні слова

1. Перегляньте відеоурок <https://www.youtube.com/watch?v=q5LSAltKKus>

2. Виконайте вправу 59 (додаткове завдання: підкресліть орфограми).

3. Розподільне списування. Запишіть у 2 колонки однозначні й багатозначні слова.

Київ, Дніпро, земля, лексикологія, голова, хамелеон, буря, онуки, взуття, ключ, сторона, правопис.

4. Вправа. Запишіть речення, підкресліть багатозначні слова, визначте частини мови.

Дощ уперто йде. Нема часу шукати пустих розваг. Місяць на небі, зіроньки сяють.

Домашнє завдання: повторити вивчений матеріал (с.32-33), виконати вправу 63.

Третє жовтня

Підсумкова робота №1

Повторення вивченого в початкових класах

Виконати тест <https://vseosvita.ua/test/start/iys516>

Домашнє завдання: повторіть матеріал про частини мови. Запишіть речення, підкресліть підмет і присудок, визначте частини мови.

Клени тихенько скидають своє різьблене листя. Воно повільно кружляє в повітрі і тихо опускається на землю.

Друге жовтня

Повторення вивченого в початкових класах. Прийменник. Сполучник

1. Пригадайте теоретичний матеріал про прийменник і сполучник за таблицею.

Частина мови	Для чого слугує?	На яке запитання відповідає?	Як змінюється?	Приклади
Прийменник	Для зв'язку слів	—	—	У, в, на, під, біля, за, при, між, над, до ...
Сполучник	Для зв'язку речень і слів	—	—	І, та, але, або, щоб, аби, ніби ...

2. Запишіть речення, визначте частини мови, підкресліть підмети й присудки.

На деревах осінь спіле листя косить. Синім холодом від трав віє. Трава нам шепоче про небесні ночі. Є калина і м'ята біля рідної хати. Нехай до серця горнеться калина. Між яблунями снує бабуся та її тінь.

3. За допомогою сполучників **і, й, та, а, але** утворіть із кожної пари простих речень складне.

Утворені речення запишіть, ставлячи між їхніми частинами коми.

1) Уночі осінній туман стелиться над землею. Уранці він піднімається. 2) Туман повільно розпливається у блакиті. Починає припікати сонце. 3) Праця чоловіка годує. Лінь марнує. 4) Земля працюючих годує. Ледарів вона не терпить.

Домашнє завдання: повторіть матеріал про частини мови. Запишіть речення, визначте частини мови та надпишіть над кожним словом.

У зеленому лісі весело співають пташки, бо вони радіють сонцю. На небі раптом виглянуло яскраве сонце. До мене в гості приїхали два старших братики й сестричка.

Перше жовтня

Повторення вивченого в початкових класах. Частини мови. Прислівник

1. Пригадайте морфологічні ознаки прислівника як самостійної частини мови.

ТРЕБА ЗНАТИ!

Прислівник – незмінна частина мови, яка називає ознаку дії або пояснює, як, де, коли, відбувається дія, куди вона спрямована, і відповідає на питання як? де? куди? коли?

Запам'ятай! Прислівники не змінюються. Прислівники не мають закінчень, тому що вони не змінюються. Схожі на закінчення частини основи прислівників є суфікси

ОТЖЕ, Прислівник -це

самостійна
незмінна частина
мови
тому
закінчення не має

Щороку
гарно
цікаво
повільно

БУКВИ О, У - ЦЕ СУФІКСИ

2. Вибіркове списування. Прочитайте речення, випишіть прислівники. Підкреслені слова розберіть за будовою.

Як тихо й затишно в нашій хаті. Я слово промовить у голос боюся. Спочиньте, мамо, бо завтра знову клопоти. Птахи до калини здалека летять. Співав нам пісню жайворон завзято. Люблю чернігівську дорогу весною, улітку, восени.

3. Вправа. Запишіть речення, визначте частини мови, підкресліть підмети й присудки.

Поради матері ніколи не пропадуть даремно. Старого лиса важко спіймати. Високо в повітрі літає тоненьке павутиння. Десять разів відмір, один відріж, та й то обережно. Я сьогодні вам співатиму колискову.

Домашнє завдання: повторіть матеріал про прислівник, переписіть речення, уставте пропущені літери, визначте вивчені частини мови. та надпишіть їх назви над словами речень.

Пташки зб(е,и)раються зграями і дзвінко, галасливо прощають(ь)ся з рідними лісами й полями. Вони мусять відл(е,и)тіти далеко у вирій. Тут узимку і холодно для них буде, і з їжею стане ва(ж,ш)ко.

Двадцять дев'яте вересня

Повторення вивченого в початкових класах. Частини мови. Дієслово

1. Пригадайте морфологічні ознаки дієслова як самостійної частини мови.

2. Виконайте вправи 44, 43.

Домашнє завдання: повторіть матеріал про дієслово, спишіть речення, визначте та надпишіть над словами вивчені частини мови.

Настав вечір. Стояла дивовижна тиша. Вітер гойдав ніжний серпанок вечірнього туману.
Яскравий захід позолотив і розфарбував далечінь. Поблискує безмежне озеро.

Двадцять шосте вересня

Класна робота

Повторення вивченого в початкових класах. Займенник. Особові займенники

1. Пригадайте морфологічні ознаки займенника як самостійної частини мови.

2. Виконайте вправи 37 (випишіть особові займенники, визначте особу й відмінок), 38 (письмово), 39 (усно).

Домашнє завдання: повторіть матеріал про займенник, виконайте вправу 40 Спишіть речення, підкресліть усі займенники, а над особовими - укажіть відмінок та особу).

Двадцять четверте вересня

Класна робота

Повторення вивченого в початкових класах. Частини мови. Числівник

1. Пригадайте морфологічні ознаки числівника як самостійної частини мови.

2. Запишіть речення, передаючи числа словами, позначте закінчення. Визначте відмінки числівників.

Над доріжкою з асфальту 2 берізки обнялися. Уже на 3-м кілометрі почалися дикі нетрі. Не випробовуй глибини річки відразу 2-ма ногами. Один господар мав 4-х синів. Зажурилась моя парта, 6-а парта од вікна. Мар'яні було 17 років. Якось сиділи ми на 10-му поверсі.

3. Вибіркове списування. Прочитайте речення, випишіть числівники.

Дві гори еднають хмари, а двох людей – справи. Дім на чотирьох ногах стоїть. Хто погнався за двома зайцями, без обох залишиться. Виїхав на трьох колесах. П'ять днів байдикуємо, на шостий ледарюємо, сьомого дня бешкетуємо. За тисячу років стирається навіть камінь, а народне слово вічне.

Домашнє завдання: повторіть матеріал про числівник, виконайте вправу 35.

Двадцять друге вересня

Класна робота

Повторення вивченого в початкових класах. Частини мови. Прикметник

1. Пригадайте морфологічні ознаки прикметника як самостійної частини мови.

2. Запишіть речення, уставте пропущені закінчення. Визначте рід і відмінок прикметників.
 До моїх ніг покотився блискуч.. коричнев.. каштан. Він вистрибнув із зелен.. шкаралупи, що розірвалася на кілька колюч.. частинок. Каштани осипаються в середині вересня. Цієї пори гамірлив.. ластівки величезн.. табунами посунули на південь.

3. Розшифруйте своє ім'я за допомогою прикметників на позначення рис вашого характеру або тих, які ви хотіли б виховати в собі.

Рішучий

Організований

Мрійливий

Активний

Наполегливий

Домашнє завдання: повторіть матеріал про відмінки та прикметник, виконайте вправу 31.

Дев'ятнадцяте вересня

Класна робота

Повторення вивченого в початкових класах. Частини мови. Іменник

1. Пригадайте морфологічні ознаки іменника як самостійної частини мови.

Відмінки іменника	
Називний	Хто? Що?
Родовий	Кого? Чого?
Давальний	Кому? Чому?
Знахідний	Кого? Що?
Орудний	Ким? Чим?
Місцевий	(на) Кому? (на) Чому?
Кличний	

2. Запишіть речення. Випишіть іменники, визначте, які з них є назвами істот/ неістот, укажіть рід, число, відмінок іменників.

Вересневий грім з блискавкою віщує теплу осінь. Молодий козак Федір Блискавка повертався з походу проти ворогів України. Тільки дуб стоїть у листі, а калинонька в намисті.

3. Виконайте вправу 26.

Домашнє завдання: повторіть матеріал про іменник, відмінки іменника, виконайте вправу 27 (II).

Сімнадцяте вересня

Класна робота

Розвиток мовлення

Усний вибірковий переказ художнього тексту, що містить опис предмета, за планом

1. Прочитайте уривок з детектива Лесі Ворониної «Суперагент 000» (вправа 56).
2. Знайдіть розповідь про те, як Суперагент тікав від зграї папужок, та елементи опису його автомобіля. Складіть і запишіть план цієї частини тексту.
3. Прочитайте текст удруге. За планом усно перекажіть указану частину.

Домашнє завдання: запишіть речення, уставте потрібні букви, підкресліть підмети і присудки.

Сіла осінь на порозі ба(т,ть)ківської хати. Над рі(ч,чь)кою тихо журиться в(е,и)рба. Пахнуть сонцем дині спілі. А ми тую ч(е,и)рвону калину підіймемо.

П'ятнадцяте вересня

Класна робота

Типи мовлення: розповідь, опис, роздум. Особливості будови опису предмета

1. Опрацюйте теоретичний матеріал про типи мовлення (с. 27).
2. Виконайте вправи 53, 54.

Домашнє завдання: виконайте усно вправу 55.

Дванадцяте вересня

Класна робота

Тема, основна думка тексту, мікротема, тематичне речення. Простий план тексту

1. Перегляньте відеоурок <https://www.youtube.com/watch?v=VvW55n7a-B4> або опрацюйте теоретичний матеріал (с. 24).
2. Виконайте вправу 50 (усно).
3. Прочитайте текст вправи 44, поясніть лексичне значення виділених слів, визначте тему, ідею, складіть план тексту.

Домашнє завдання: повторіть теоретичний матеріал § 5, складіть план до тексту вправи 501 (с.185).

Десяте вересня

Класна робота

Повторення вивченого в початкових класах. Текст. Заголовок тексту. Поділ тексту на речення

1. Пригадайте теоретичний матеріал про текст та його ознаки, переглянувши відеоурок <https://www.youtube.com/watch?v=VvW55n7a-B4>
2. Прочитайте текст вправи 30. Визначте тему тексту, складіть план тексту.
3. Відновіть текст і запишіть його.

ВОДА ДЛЯ СПРАГЛИХ

А	У маленькому містечку жив <u>старий</u> чоловік.
Б	Так чоловік робив декілька років, аж до своєї смерті.
В	Тепер вода із цієї криниці освіжає всіх <u>спраглих</u> .
Г	Коли помер, жителі міста поставили йому <u>пам'ятник</u> – викопали криницю.
Д	<u>Вечорами</u> він сідав біля міської брами й пропонував людям, які проходили повз нього, кухлик свіжої джерельної води.

4. Виконайте завдання до відновленого тексту.

Поміркуйте, чому мешканці міста поставили чоловікові пам'ятник.

Визначте основну думку тексту (чого він нас навчає?).

Доберіть свій варіант заголовка.

Домашнє завдання: запишіть кілька речень про те, як ви провели літо.

Восьме вересня

Класна робота

Розвиток мовлення

Читання мовчки

Прочитайте текст вправи 24, виконайте завдання до нього (с.13): дайте усні відповіді на запитання, складіть план, виконайте тестові завдання.

Третє вересня

Класна робота

Значення мови в житті суспільства

1. Виконайте вправи 1, 2.
2. Прочитайте матеріал на с. 5, с. 6.
3. Дайте відповіді на запитання вправ 4 і 6.
4. Закінчіть речення (впр. 5).

Домашнє завдання: усно дайте відповіді на запитання вправи 8.

2. Виконайте тестові завдання.

1). Лише прикметники записано в рядку

А сумний, сумувати Б високий, високо

В літати, літак Г голосистий, голосний

2). У реченні Нам потрібно стигле жито косити іменник ужито у формі

А родового відмінка однини Б давального відмінка однини

В знахідного відмінка однини Г орудного відмінка однини

3). Числівником є слово

А десятка Б десятьох В удесятеро Г десятина

4). Усі дієслова пишуться зі знаком м'якшення в рядку

А танцюют., умивают.ся Б печеш., говорят..

В посміхаєт..ся, заб'єш..ся Г граєш..ся, відвоюють..

5). Усі службові частини мови записано в рядку

А ти, ви, його Б угору, ми, зараз

В під, або, за Г два, сьомий, сто

6). З помилкою записано слово

А вишневий Б св'ятковий В сьогодні Г морквяний

7). Установи відповідність.

Слова	Частини мови		
1 сонячний, веселий, гіркий	А іменники	1	
2 низько, темно, гарно	Б прикметники	2	
3 ніжність, висота, перемога	В займенники	3	
4 вона, тобі, нам, її	Г прислівники	4	
	Д дієслова		

8). Розташуйте речення у такій послідовності, щоб утворився текст.

А Вони переважно були рухливими й розвивали силу, спритність, кмітливість і хоробрість.

Б Сучасні діти теж охоче граються в ці ігри.

В Українці завжди піклувалися про здоров'я своїх нащадків.

Г Свідченням цього є народні ігри й забави.

9). Запишіть речення, підкресліть граматичну основу, визначити відмінок іменників.

Клени тихенько скидають на землю своє різьблене листя.

Домашнє завдання: підготуйтеся до підсумкової роботи, виконайте

Тридцятье травня

Повторення в кінці року

Виконати тест <https://vseosvita.ua/test/start/quk822>

Двадцять дев'яте травня

Редагування тексту з орфографічними помилками

1. Вправа 1. Перепишіть, уставляючи пропущені букви. Підкресліть орфограми.

Дз..б, борот..ба, любов.., ніч.., морозец.., мен..ше, бур..ян , черв..як, біл..ше, пр..чудовий, пр..морське, пр..звище, пр..сів, ро..казати, бе..межний, пр..високий, б..рег, віт..р, кр..ниця, ст..жина, ос..ледець, п..дагог, мат..матика, д..тина, к..шеня.

2. Вправа 2. До поданих слів додайте з- (зі-), с- поясніть правопис префікса.

..робити, ..формулювати, ..найти, ..косити, ..різати, ..планувати, ..шити, ..терти, ..грати, ..ходити, ..питати, ..робити, ..ставити, ..пиляти.

3. Вправа 3. Перепишіть текст, виправляючи помилки. Підкресліть орфограми. Зверніть увагу на розділові знаки. Поставте необхідні.

Картина навкруги була дуже оригінальна. Озеро вганялося в степ і блещало між крутими берегами, неначе вкрите легким прозорим покривалом із туману. Місцями кругом озера ніби тонули в зеленій воді весокі, густі, як ліс, очирети, а далі сенило Чорне море, піднімалося все в гору, зливалось далеко з туманом на небі, із золотим світом сонця. І море і озеро і синій його берег і широкий степ були покриті лихким сивим туманом. Тільки зверху ясно сенило пишне, кругле, блакитне небо.

Домашнє завдання:

Повторити теоретичний матеріал із тем «Орфографія. Синтаксис і пунктуація», підкреслити всі члени у 2 і 3 реченнях із вправи 3 у класній роботі).

Двадцять шосте травня

Повторення вивченого із теми «Синтаксис і пунктуація»

1. Повторіть матеріал (§§ 54, 60-61 - старий [підручник](#)).

2. Виконайте вправи 466 (1-4 речення), 475, 482(І завдання).

Домашнє завдання:

Повторити теоретичний матеріал із теми «Синтаксис і пунктуація», впр. 516 (І завдання; + додаткове завдання: підкреслити всі члени у 1, 2 і 3 реченнях).

Двадцять п'яте травня

Повторення вивченого із теми «Синтаксис і пунктуація»

1. Пригадайте теоретичний матеріал із теми, переглянувши [презентацію](#).

2. Виконати вправи 529 (II), 533.

Домашнє завдання:

Повторити теоретичний матеріал (§§ 51-54, 63-64 - старий [підручник](#)). Напишіть діалог «Розмова тварин у зоопарку». Використайте в ньому однорідні члени речення.

Двадцять третє травня

Розвиток мовлення

Письмовий докладний переказ тексту розповідного характеру з елементами роздуму

Гусениця

1. Запишіть у зошит дату, тему уроку та заголовок тексту.

2. Прослухайте текст (починаючи з 28 секунди)

<https://www.youtube.com/watch?v=BVKAUQqHiIA>, складіть і запишіть свій план до тексту.

3. Послухайте текст другий раз.

4. Напишіть докладний переказ тексту.

Двадцять друге травня
Контрольний диктант
Мужність

Напишіть диктант за покликанням <https://www.youtube.com/watch?v=-yxFl21uBa4>

Домашнє завдання:

Повторити теоретичний матеріал (§§ 47-49 - старий [підручник](#)).

Дев'ятнадцяте травня

Повторення вивченого із теми «Фонетика. Орфоепія. Графіка. Орфографія»

1. Повторити теоретичний матеріал (§§ 39-42 - старий [підручник](#)).
2. Виконати вправи 314, 322, 326.

Домашнє завдання:

Повторити теоретичний матеріал (§§ 43-44 - старий [підручник](#)). Виконати вправи 317(І і ІІ завдання), 351.

Вісімнадцяте травня

Повторення вивченого із теми «Фонетика. Орфоепія. Графіка. Орфографія»

1. Пригадайте відомості з теми, переглянувши відео <https://www.youtube.com/watch?v=GEElVaqXXWI>. Виконайте усно запропоновані у відео завдання.

2. Вправа 1. Записати слова, вибравши потрібну літеру в дужках, записати слово для перевірки, якщо можна підібрати.

Пейза(ш, ж), ко(з, с)ьба, підка(с, з)ка, підбі(х, г), сли(с, з)ько, мабу(д, т)ь, ри(п, б)ка, тру(п, б)ка, дефі(з, с), сте(ш, ж)ка, боро(т, д)ьба, дорі(ж, ш)ка.

3. Вправа 2. Знайти орфографічні помилки, виправити їх, записати правильно.

З приходом висни сило готується до Великодніх св'ят. Незалежно на яку ниділю квітня чи травня вони випадають, усі з нетерпінням чикають їх приходу. Дбайливі руки господині обмазують свіжою глиною видзьобані зимовою негодою стіни.

Господарі завершують висняне обрізування дирев та кущів, орють та зкородять городи, підновлюють плоти.

4. Розподільне списування. Розподілити подані слова в дві колонки: 1 – з апострофом, 2 – без апострофа.

П...янкий, торф...яний, моркв...яний, бур...я, міжгір...я, м...ята, тьм...яний, пуп...янок, медв...яний, різнотрав...я, черв...як, св...ято, під...їхати, жираф...ячий.

5. Запишіть слова фонетичною транскрипцією. Визначте кількість букв і звуків.

Легко, щедрість, вмивається, Великдень, джміль, розглядає.

Домашнє завдання:

Повторити теоретичний матеріал (§§ 25-28 - старий [підручник](#)).

Записати слова, поставити наголоси. Із двома словами (на вибір) скласти й записати речення.

Ясний, весняний, чарівний, олень, випадок, назавжди, завдання, ознака, вірші, новий, кропива, подруга.

Шістнадцяте травня

Повторення вивченого із теми «Фразеологія»

1. Перегляньте відео, пригадайте матеріал про фразеологізми

<https://www.youtube.com/watch?v=zzS8L1tq8yA>

2. Вправа 1. Поясніть значення кожного із фразеологізмів одним словом.

1. Пекти раків -
2. Ні пари з уст -
3. Звестися до нитки -
4. Байдики бити -
5. Баламутити голову -
6. Лити сльози -
7. Молоко під вусами не обсохло -
8. Брати верх (гору) -
9. Накивати п'ятами -
10. П'яте колесо до воза -
11. Дати гарбуза -

3. Вправа 2. Завдання: записати речення, визначити члени речення, яким членом речення виступають фразеологізми.

1. Ви послухайте його і на вус намотайте. 2. Він заговорив дрібно й сердито, наговорив сім мішків гречаної вовни. 3. Пішов козак світ за очі. 4. Язикатій Хвесьці не можна казати нічого зайвого. 5. Дівчата як кров з молоком намагалися переспівати парубків.

4. Вправа 3. Із запропонованих фразеологізмів випишіть лише ті, які мають значення «багато». Із трьох на вибір складіть і запишіть речення.

Поставити на ноги; видимо-невидимо; підкрутити гайки; крутити носом; хоч греблю гати; роботи по шию; каламутити воду; кури не клюють; давати волю языку; дивитись крізь пальці; роботи по самі вуха; як цвіту по всьому світу; ні сіло ні впало; не з руки; одним духом; до сьомого поту; сила-силенна; на край світу; хоч лопатою загібай; як з-під землі; рукою сягнути; і світу не видно; як грибів після дощу; з доброго дива; не за нашої пам'яті; як зірок на небі; як піску морського; давати волю рукам; дихнути не дати; зубами держати; одним миром мазані; не дати вгору глянути; вуха в'януть.

Домашнє завдання:

Повторити теоретичний матеріал про фразеологізми (відео у класній роботі). Записати фразеологізми й письмово пояснити їхнє значення. Із двома (на вибір) скласти й записати речення.

Книга за сімома печатями, під самим носом, затаїти зло, теревені правити, мати зуб, рукою подати, замилувати очі, кліпати очима, грати першу скрипку, як Пилип з конопель.

П'ятнадцяте травня

Повторення вивченого із теми «Лексикологія»

1. Пригадайте теоретичний матеріал про омоніми та пароніми (§§ 13-14 - старий [підручник](#)).
2. Виконайте впр. 110 (усно), впр. 111 (письмово) - старий [підручник](#).
3. Вправа 1. Спишіть речення, підкресліть омоніми. Замість крапок уставте пропущені букви, назвіть орфограму.

Сторож відімкнув ключами в.ликий замок. На горі видніє.ся середньовічний замок. По схилах лісової гори били джерельні ключі. Журавлині ключі даленіли в осін.ьому небі. Я в дорогу взяв дорогу мені річ.

4. Вправа 2 (усно). Визначити в поданих словосполученнях, де багатозначні слова, а де омоніми.

Ключ від дверей — гірський ключ; солодке життя — солодка кава; старовинний лук — масиви зелених лук; золота людина — золоті сережки; пропустити поїзд — пропустити літеру; уважна мати — мати гарний голос; недавно мила руки — купила мила; крижана гірка — гірка трава; бойовий порядок — порядок дня; вовчий слід — вовчий апетит; видніється старий замок — зіпсований замок; дерев'яний стіл — дістичний стіл.

5. Вправа 3. Випишіть спочатку багатозначні слова, а потім омоніми. Поясніть їхнє значення.

Як їх розрізнити? Із двома словами (на вибір) утворіть і запишіть словосполучення з різними значеннями.

Вікно, зірка, три, кран, голова, земля, мати, місяць, вихор.

6. Вправа 3. Доберіть (усно) до поданих словосполучень антонімічні.

Сухий одяг, суха зустріч; свіже молоко, свіжа газета, свіжа скатертина.

Домашнє завдання:

Повторити теоретичний матеріал про фразеологізми.

Виконати вправу. До поданих слів дібрати антоніми, записати їх парами.

Щастя, добрий, високий, початок, говорити, голосно, верх, холодно, білий, низько, молодість, хвалити, здоровий, спокій, скутий, рівний, добро, правда, засипати, широкий, рідкий, світло, порядок, глибоко, хоробрий, веселий, добре, твердий, холодний, довгий, товстий, шум, гострий, ситий.

Дванадцяте травня

Повторення вивченого із теми «Лексикологія»

1. Перегляньте відео <https://www.youtube.com/watch?v=XcKKv-mAoh0>

2. Відновіть у пам'яті вивчене із [теми](#) «Лексикологія».

3. Пограйте в [гру](#).

4. Вправа 1. Доберіть і запишіть синоніми до слів:

Говорить - ...

Чуйний - ...

Чемний - ...

Сильний - ...

Сміливий - ...

Збагнути - ...

5. Вправа 2. Запишіть словосполучення. Підкресліть однією лінією словосполучення з переносним значенням. Із двома на вибір складіть і запишіть речення.

Хребет гори, хребет собаки, золотий час, золотий перстень, золота осінь, сива жінка, сива давнина, отруйний напій, отруйне слово, холодна вода, холодний погляд., спить ліс, спить дитина.

6. Вправа 3. Знайдіть і запишіть 4 прислів'я з антонімами. Підкресліть їх.

Домашнє завдання:

Повторити теоретичний матеріал про омоніми та пароніми (§§ 13-14 - старий [підручник](#)).

Написати есе «Що там, за вікном », використовуючи синоніми та антоніми, підкреслити їх: синоніми - прямою лінією, антоніми - хвилястою.

Одинадцяте травня

Діагностична робота

Відомості із синтаксису й пунктуації

Виконайте діагностичну роботу <https://vseosvita.ua/test/start/las826>

Домашнє завдання:

Повторити теоретичний матеріал про головні й другорядні члени речення. Записати речення, уставити пропущені розділові знаки, підкреслити всі члени речення.

Я обожнюю травневі вечори бо вони дарують пахощі травневого цвіту.

Уранці виблискують кришталеві роси милують око веселим сяйвом.

Поблизу росли золоті явори але ніхто не бачив білих беріз.

Дев'яте травня

Узагальнення відомостей із синтаксису й пунктуації

1. Пригадайте, що вивчає синтаксис, а що - пунктуація?
2. Пригадайте матеріал про пряму мову, діалог та розділові знаки при них §§ 63-64 (старий [підручник](#)).
3. Виконайте такі завдання до вправи 501 (с.185):
 1. Випишіть словосполучення із першого речення.
 2. Випишіть речення зі сполучниками **і, й, та**. Що з'єднує кожен сполучник: однорідні члени речення чи частини складного речення? Підкресліть у реченнях граматичні основи.
 3. Випишіть друге речення, підкресліть у ньому головні та другорядні члени.
 4. Про що думала бабуся? Запишіть її думки у формі речення з прямою мовою. Накресліть схему цього речення.

Домашнє завдання:

1. Повторити теоретичний матеріал §§ 47-49, 51-54 (старий [підручник](#)). Підготуватися до діагностування.
2. Виконати вправу 503 (с.186).

Восьме травня

Пунктуаційна помилка

Редагування текстів з пунктуаційними помилками

1. Дайте усні відповіді на запитання:
 1. Які розділові знаки ставляться в кінці речення?
 2. На які види поділяються речення за метою висловлювання?
 3. Які речення є за емоційним забарвленням?
 4. Як називається помилка, якщо неправильно поставлено розділовий знак?
 5. Як вона позначається?
2. Вправа. Знайдіть і виправте пунктуаційні помилки. Запишіть речення. У другому реченні (текст 1) підкресліть головні та другорядні члени речення.

Текст 1

Скільки з'явилося нових квіток. Уже відцвіли блакитні проліски а в кущиках свіжої трави між деревами розцвіли фіолетові фіалки. Білі рухливі дзвоники конвалій висять на тоненьких ніжках. Пахучі чудові конвалії ?

Текст 2

Веселий місяць, цей травень. Збіглися хлопці на вулиці. Куди йти гуляти. Прийшли діти до рівчака, зарослого низькими кущами. Гуляли в лісі рвали квіти ловили метеликів?

3. Запишіть фонетичною транскрипцією слова **дзвоники, конвалії, травень, кущами**.

Домашнє завдання:

1. Повторити види речень за метою висловлювання.
2. Виконати вправу. Знайдіть у тексті пунктуаційні помилки. Запишіть речення, правильно поставивши розділові знаки. У кожному реченні підкресліть граматичні основи.

У табуни збиваються пташки готуються до відльоту в далекі краї. Скоро перша паморозь посріблить траву листя дерев, і кущів. Тоді шпак прилетить до своєї шпаківні, і проспівас прощальну пісеньку.

П'яте травня

Пунктуаційна помилка

Редагування текстів з пунктуаційними помилками

1. Перегляньте відео <https://www.youtube.com/watch?v=btxU19Jrm9k>
 2. Визначте межі речень, поставте потрібні розділові знаки. Уставте пропущені літери.
- С..огодні вітряно дме різкий північний віт..р хоч світить сонце але хочет..ся стати у зат..шок і закутатись тепліше.

Ліс не спить крякче старий в'яз лунко р..пить осика.

Та ось здал..ку долітає ледве чутний журавлиний поклик зраділо шукаєш очима по всьому небосхилу перелітних птахів аж ген вони сурмлять у тужливі сурми л..тять сумними трикутниками і ось можна розрізнити чи не кожного з них.

Вожак упевнено тр..мається курсу за ним двома ш..р..нгами л..тить уся зграя.

Ключ.. за ключ..м пропл..ває над рідною з..млею над оксамитовими озимими луками над багряними садами і перелісками лине сумний прощальний перегук.

Відлітають журавлі щоб нав..сні знову пов..рнутися в рідні краї на батьківщину.

Четверте травня

Розвиток мовлення №32

Написання есе з використанням складних речень

1. Пригадайте, яке речення називається складним?
2. Повторіть особливості складання есе, переглянувши [презентацію](https://www.youtube.com/watch?v=ig2idWK6L5U) або відеоурок <https://www.youtube.com/watch?v=ig2idWK6L5U>.

Щоб есе було цікавим, дотримуйся таких правил:

1. Вільно висловлюй свою думку.
2. Намагайся бути оригінальним.
3. Використовуй образні засоби: епітети, порівняння, метафори.
4. Есе повинно залишити в пам'яті читача яскравий слід.
5. Роби непередбачувані висновки або продумай несподіване закінчення.

Домашнє завдання:

Напишіть есе (на вибір), використовуючи складні речення. Будова й обсяг довільні.

1. Про прочитану книжку. Поділіться враженням про прочитане. Які думки викликала книжка? Над якими проблемами змусила задуматися?
2. Уявіть, що одного дня ви прокинулись у світі без правил. Люди можуть робити все, що їм заманеться! Поясніть, яким би був світ. Використовуйте свою фантазію!
3. Якби я жив/-ла на 200 років раніше...

Друге травня

Складання діалогів відповідно до мети спілкування

Домашнє завдання:

Повторити правила §§ 63-64 (старий [підручник](#)). Виконати тест <https://naurok.com.ua/test/join?gamecode=7617122>

Перше травня

Діалог. Розділові знаки при діалозі.

Складання діалогів відповідно до мети спілкування

1. Пригадайте матеріал про пряму мову, діалог та розділові знаки при них §§ 63-64 (старий [підручник](#))..
2. **Вправа 1.** Записати речення, поставити пропущені розділові знаки. Записати схеми до речень.
 - 1) Добрим словом мур проб'єш а лихим і у двері не ввійдеш зазначає народна творчість.
 - 2) Т. Рузвельт писав Найголовніша формула успіху – вміння спілкуватися з людьми.
 - 3) Народна мудрість говорить слово не горобець, вилетить – не спіймаєш.
 - 4) Краще нічого не говорити, ніж говорити абищо так повчав П. Буаст.
3. **Вправа 2.** Записати діалог, поставивши пропущені розділові знаки.

Не кидайсь хлібом він святий в суворості ласкавій
бувало, каже дід старий малечі кучерявій.
Не грайся хлібом то ж бо гріх іще до немовляти,
щасливий стримуючи сміх, бувало, каже мати.

Домашнє завдання:

Повторити правила §§ 63-64 (старий [підручник](#)). Скласти й записати діалог (6-8 реплік) на одну із тем:

1. З однокласником «По дорозі додому».
2. «Про що говорять парти вночі?».
3. «Розмова з містом».

Двадцять восьме квітня

Діалог. Розділові знаки при діалозі

1. Опрацюйте теоретичний матеріал на с.183 (старий [підручник](#)).
2. Виконайте впр.497 (усно), 496 (письмово).

Домашнє завдання:

Повторити правила § 64 (старий [підручник](#)). Виконати вправу 499.

Двадцять сьоме квітня

Пряма мова. Розділові знаки в реченнях із прямою мовою

Домашнє завдання:

Повторити правила § 63 (старий [підручник](#)). Виконати вправу 493 (додаткове завдання: зобразити схеми записаних речень).

* Скласти речення за схемами: 1. «П», - а. 2. А: «П!» 3. А: «П?»

Двадцять п'яте квітня

Пряма мова. Розділові знаки в реченнях із прямою мовою

1. Перегляньте відеорок <https://www.youtube.com/watch?v=9hD0e9Hrkf8>

2. Опрацюйте теоретичний матеріал (старий [підручник](#), с.179-180).
3. Дайте відповіді на запитання:
 - 1) Що таке пряма мова?
 - 2) Які слова називаються словами автора?
 - 3) Які розділові знаки ставляться в реченнях із прямою мовою?
4. Виконайте усно вправу 487.

Домашнє завдання:

Повторити правила § 63 (старий [підручник](#)). Виконати вправу 488.

Двадцять четверте квітня

Кома між частинами складного речення. Тренувальні вправи

1. Орфоепічний диктант. Запишіть слова, розставте наголоси.
Виразно, добуток, завдання, запитання, кілометр, листопад, новий, одинадцять, ознака, посередині, предмет, сантиметр, черговий, читання, чотирнадцять.
2. Вибірковий самодиктант із завданням. Випишіть лише складні речення, підкресліть у них граматичні основи.

Настав теплий ранок, дихає свіжістю земля.

Кленовий листочок покружляв у повітрі й упав у калюжу. У лісі сльозяться крихітні струмки, розквітає кожна квітка. За селом починався гай, і вузьенька стежка вела через нього. За багато віків Київ пережив і побачив немало. З року в рік Київ прикрашається новими будинками, парками, проспектами.

Злетіла пташка високо, а людина ходить тільки по землі.

3. Спишіть речення, підкресліть усі члени речення.

Холодні осінні тумани клубочаться вгорі, вони спускають на землю мокрі коси.

Домашнє завдання:

Повторити правила §§ 60, 61 (старий [підручник](#)). Виконати вправу. Спишіть речення, уставляючи пропущені букви та розставляючи розділові знаки. Підкресліть граматичні основи в усіх реченнях. В останньому реченні підкресліть усі члени речення.

1. Я дуже люблю як співає бабуся. 2. Ще ранок дихає прохолодою від сну підвод..ться трава. 3. Ввечері на небі сплахують міріади зірок а на морі стел..ться місячна доріжка. 4. Вони раділи справжн..ому т..плу і сонцю які змінили все навкруги. 5. Уся пр..рода розуміла що пр..йшла зима. 6. На морс..кому бер..зі діти зб..рали різнокольорові камінці дорослі спост..рігали за ними.

Двадцять перше квітня

**Кома між частинами складного речення,
з'єднаними безсполучниковим і сполучниковим зв'язком**

Домашнє завдання:

Повторити правила §§ 60, 61 (старий [підручник](#)). Виконати вправу 483 (I, II, III завдання).

Двадцять квітня

**Кома між частинами складного речення,
з'єднаними безсполучниковим і сполучниковим зв'язком**

1. Пригадайте, яке речення називають складним?
2. Повторіть теоретичний матеріал (с.174, старий [підручник](#)).

3. Виконайте вправи 473 (спишіть речення, підкресліть у них граматичні основи. Доведіть, що ці речення складні).
4. Запам'ятайте правило на с. 176.
5. Виконайте вправи 478 (усно), 479 (письмово).

Домашнє завдання:

Повторити правила §§ 60, 61 (старий [підручник](#)). Виконати вправу 474 (І і II завдання).
Додаткове завдання: підкреслити граматичні основи в кожному реченні).

Вісімнадцяте квітня

Складне речення

1. Перегляньте відео <https://www.youtube.com/watch?v=R6o5A4N0zTE>, виконайте усно вправи, натискаючи на паузи.
Працюємо за підручником Голуб, Горошкіної ([підручник](#))
2. Прочитайте правило на с.147.
3. Виконайте усно вправу 358.
4. Виконайте письмово впр.362 (I). Завдання: спишіть речення, підкресліть граматичні основи.

Домашнє завдання:

Повторити матеріал на с.147 (новий підручник), впр. 360 + додаткове завдання: у записаних реченнях підкреслити граматичні основи.

Сімнадцяте квітня

Речення з однорідними членами.

Кома між однорідними членами

1. Пригадайте матеріал про однорідні члени речення (с.159-160, старий [підручник](#)).
2. Перегляньте відеоурок https://www.youtube.com/watch?v=m8QwTb_8kdg. Намагайтеся разом виконувати завдання вчителя.
3. Виконайте вправи 433, 434 (старий [підручник](#)).

Домашнє завдання:

Повторити матеріал § 54 (старий [підручник](#)). Виконати вправу 435 (І і II завдання).

Чотирнадцяте квітня

Речення з однорідними членами

1. Опрацюйте матеріал у [підручнику](#) (с.159) або перегляньте відеоурок <https://www.youtube.com/watch?v=uJGlCnbmxP4>.
2. Виконайте вправи 427, 429.

Домашнє завдання:

Повторити матеріал § 54 (старий [підручник](#)). Виконати вправу 430.

Тринадцяте квітня

Діагностична робота №7

Відомості з синтаксису й пунктуації

Тестові завдання

Увага! Запишіть у зошит дату й тему. Завдання виконайте у зошиті. Сфотографуйте та надішліть учителю на електронну пошту.

1. Словосполученням є кожне поєднання слів у рядку:

- А прийшов до хати, електронне табло, футбольний матч
- Б високо в горах, зелений килим, за хатою
- В зошит і книжка, комп'ютерні ігри, іду швидко
- Г падає сніг, холодна роса, живу далеко

2. З одним головним членом є речення:

- А На незабудці бринів рудий джмелик.
- Б В'їжджає в степ червоне літо на незагнуданім коні.
- В З-поміж хмар переблискує місяць.
- Г Дерева в лісі нагинало до самої землі.

3. Правильно визначено граматичну основу в реченні:

- А Вітер листям вкриває холодну землю.
- Б Хмарки сльози гублять.
- В Нам життя дарує нові зустрічі.
- Г Діти матерям цілують руки.

4. Три додатки є в реченні:

- А Мороз уночі намалював квіти на холодному склі.
- Б Пролетіли гуси над долиною, над калиною.
- В Вітер з моря розносив прохолоду.
- Г Дітям подарували книжки й фотоальбоми.

5. Виділене слово є означенням у реченні:

- А **Теплом** дихала земля.
- Б У гаю **весело** щебетали пташки.
- В Запам'ятав **дідусеві** слова.
- Г Земля дала **мені** крила.

6. Речення записано в рядку:

- А Могти, лежали, почитати.
- Б Можуть, лежали, почитають.
- В Може, лежати, почитати?
- Г Можеш, лежав, почитала?

7. Прочитайте прислів'я.

Чесне діло роби сміло!

НЕПРАВИЛЬНИМ є твердження, що...

- А це речення спонукальне
- Б підмет у реченні виражено іменником
- В це речення окличне
- Г присудок у реченні виражено дієсловом

8. Розповідні речення використовують, щоб...

- А повідомити про подію чи описати предмет
- Б спонукати людей до певних дій
- В висловити прохання про щось
- Г запитати про щось

9. Установіть відповідність.

З'ясуйте, якими членами речення є виділені слова (цифра в дужках позначає наступне слово).

Виділене слово

Член речення

Вишиває (1)**осінь** на канві зеленій
золоті (2)**квітки**.
Квіти (3)**оживають**, і з дерев
спадають (4)**жовті** нагідки.

А підмет
Б присудок
В додаток
Г обставина
Д означення

10. Установіть відповідність між реченнями та їхніми характеристиками.

Речення

Характеристики речення

- (1) – Котра зараз година?
- (2) – Дев'ята тридцять.
- (3) – Я не встигаю на онлайн-урок!
- (4) – Мерсії вмикай комп'ютер!

А розповідне, неокличне
Б розповідне, окличне
В питальне, неокличне
Г спонукальне, неокличне
Д спонукальне, окличне

11. Складіть за схемою речення й запишіть його. (1 бал)

Обставина підмет присудок додаток

12. Прорекламуйте спортивний велосипед. Використайте в рекламному тексті три різні речення за метою висловлювання – питальне, розповідне й спонукальне. Запишіть їх. (3 бали)

Одинадцяте квітня

Повторення вивченого із синтаксису й пунктуації

- 1. Пригадайте, що вивчає синтаксис, а що - пунктуація? ([за підручником](#) О.В.Заболотного: с.138).
- 2. Виконайте вправи за старим підручником: впр. 374 (II завдання), 386 (I), 424.

Домашнє завдання:

Повторити матеріал §§ 47-53 (старий [підручник](#)). Виконати тест (с.158).

Десяте квітня

Другорядні члени речення

- 1. Пригадайте відомості про другорядні члени речення ([за підручником](#) О.В.Заболотного: с.150-155).
- 2. Поєднайте член речення та питання, на яке він відповідає <https://learningapps.org/3764027>
- 3. Визнач другорядний член у реченні. <https://learningapps.org/view9521319>
- 4. Перепишіть речення, на місці крапок вставляючи пропущені букви. Підкресліть усі члени речення. Поясніть, яким чином ви їх визначили.
 - 1. Стоят.. спокійно дерева безл..сті. 2. Деся високо-високо у в..рхівках сосон заплутався місяць. 3. Лунко р..пить осика. 4. Споконвіку на дніпровських б..р..гах селилися й жили слов'яни. 5. Уден.. сонце піднімаєт..ся все вище й вище, пливе по небу.

Домашнє завдання:

Повторити матеріал на с.150-155 (старий [підручник](#)). Списати текст. Підкреслити всі члени речення..

Ніч. У садах витьохкують солов'ї. І наче у білому цвітінні яблуні та груші. У повноводному Дніпрі купається молодий місяць.

Сьоме квітня

Обставина

1. Розкажіть, що ви знаєте про другорядні члени речення.
2. Складіть і запишіть речення зі словом *соловейко*, щоб у 1 реченні воно виступало б підметом, у 2 - додатком, у 3 - означенням.
3. Опрацюйте матеріал про обставину [за підручником](#) О.В.Заболотного (с.155).
4. Виконайте усно впр.417, письмово - вправи 418, 419, 422.

Домашнє завдання:

Повторити матеріал на с.155 (старий [підручник](#)). Виконати впр.425.

Шосте квітня

Означення

1. Пригадайте матеріал про другорядні члени речення (урок за 03.04).
2. Опрацюйте матеріал про означення [за підручником](#) О.В.Заболотного (с.152).
3. Виконайте вправи 408, 411, 413.

Домашнє завдання:

Повторити матеріал на с.152 (старий [підручник](#)). Виконати впр.415 (I і II завдання).

Четверте квітня

Додаток

1. Пригадайте, які є другорядні члени речення? Як їх можна визначити?
2. Опрацюйте матеріал про додаток [за підручником](#) О.В.Заболотного (с.150).
3. Виконайте вправи 402, 403, 405.

Домашнє завдання:

Повторити матеріал на с.150 (старий [підручник](#)). Виконати впр.406.

Третє квітня

Другорядні члени речення: додаток, означення, обставина

1. Пригадайте, які ви знаєте головні члени речення? На які питання вони відповідають? Наведіть приклад речення, укажіть підмет і присудок.
2. Перегляньте відеурок <https://www.youtube.com/watch?v=e-mResRhyoM>
3. Розгляньте схему. Розкажіть про другорядні члени речення.

4. Запишіть речення, укажіть їхній вид за метою висловлювання та емоційним забарвленням. Підкресліть головні та другорядні члени речення.
- Художник малює пейзаж. Над вікном працює ластівка ліпить гніздо. Білі троянди урочисто стоять у скляній вазі. В неділю в ботанічному саду надібрала я білочку руду.*

Домашнє завдання:

Повторити матеріал на с. 138-139 (новий [підручник](#)). Виконайте впр.346 (І завдання).

Двадцять третє березня

Види речень за метою висловлювання

1. Розкажіть за схемою (с.133) про види речень за метою висловлювання.
2. Вправа 1. Записати речення, у кожному реченні підкреслити граматичну основу. Вказати речення з двома головними членами (двоскладні) та речення з одним головним членом (односкладні).

Вечоріє. В полі пахне вогким осіннім зіллям. Адже кожна пора року розливає по землі особливі пахощі. Ще вчора тут щебетали ластівки. Сьогодні немає жодної пташини. Тільки тихий вітер шелестить пожухлою травою. Нудьга.

3. Запишіть послідовно речення: розповідні, питальні, спонукальні. У розповідних реченнях підкресліть граматичні основи.

1. Учітесь, читайте, і чужому навчайтесь, й свого не цурайтесь.
2. Як любо йти коханою землею і рідний вітер пити без кікця.
3. Голубійте, далі сині, наливайтесь сонцем, дні!
4. Рідна наша, наша мати, з чим, священна, порівняти щирість твою ясну?
5. Як надолужити прогаяні години?
6. Треба слову ніжності додати, щоб уміло друзів пригортати.
7. Усе на світі треба пережити.
8. Співають птицями діброви, шумлять, хвилюються жита.
9. Не розгуби, дівчинонько, краси своєї молодой.

Домашнє завдання:

Повторити матеріал на с. 132-133 (новий [підручник](#)). Виконайте впр.334.

Двадцять перше березня

Види речень за метою висловлювання

1. Перегляньте відео про види речень за метою висловлювання https://www.youtube.com/watch?v=OjFv2_lpcLU
2. Розкажіть за схемою (с.133) про види речень за метою висловлювання.
3. Виконайте вправу 331 (с.132).

Домашнє завдання:

Повторити матеріал на с. 132-133 (новий [підручник](#)). Складіть і запишіть по 2 речення (розповідних, питальних, спонукальних) за фотоілюстраціями на с.132.

Двадцять березня

Речення з одним головним членом

1. Пригадайте матеріал попереднього уроку, переглянувши відео <https://www.youtube.com/watch?v=yua2b1bGFq0>

2. Вправа 1. Записати речення, підкреслити в кожному граматичну основу. Вказати речення з одним головним членом (односкладні). Визначити частини мови в 3 реченні.

1. По моїй країні милій мова дивная дзвенить. 2. Не вмістити слів скарбниці в товстелезнім словнику. 3. Щиросердне Боже слово зберігає наша мова у своїй скарбниці. 4. Казаному кінця нема. 5. Любіть свою мову! 6. Слово. Перед ним упав на коліна. 7. Буду я навчатись мови золотої.

3. Вправа 2. Переписати, вставляючи пропущені букви. У кожному з речень підкреслити граматичну основу. Вказати односкладні речення.

1. З доречного слова зложит..ся мова. 2. Красная мова знаходит.. добрі слова. 3. Не кидай слів на віт..р! 4. Цей за словом в к..шенню не полізе. 5. Від людс..кого поговору не сховатися у нору. 6. Біл..ше слухай, менше говори. 7. Людей п..тай, а свій розум май.

Домашнє завдання:

Повторити матеріал на с. 125-126. Виконати вправу 328 (I або III завдання; новий [підручник](#)).

Сімнадцяте березня

Речення з одним головним членом

1. Пригадайте матеріал про речення та його граматичну основу ([підручник](#), с.125-126).
2. Прочитайте правило (с.129). Яке це односкладне речення? Чому воно має таку назву?
3. Виконайте вправи 323, 322.

Домашнє завдання:

Повторити матеріал на с. 129. Виконати вправу 325 (за новим підручником).

Шістнадцяте березня

Речення, його граматична основа

1. Пригадайте матеріал про речення та його граматичну основу ([підручник](#), с.125-126).
2. Вправа 1. Випишіть граматичні основи.

На південному схилі горбика сонце вже розтопило сніг. Вітер шелестить густою торішньою травою... Тут під кущем і народилося зайчєня. Воно цілих два дні прожило на світі і вже дещо знає. Цю науку передала йому мати. Зайчиха знала чимало таємниць. Ось вона ляснула вухами - і нагодоване зайчєня затаїлось під кущем. Сюди не так часто потрапляють вороги. Зайчєня сидить в ямці, під корінням. Над ним ворухиться сухе велике листя торішнього бур'яну. Тепло світить сонце. Повіває лагідний вітерець.

3. Вправа 2. Складіть і запишіть речення, у яких запропоновані слова будуть підметом або присудком. Підкресліть граматичні основи.

Дорожити, друзі, поділитися, природа, мати (дієслово).

4. Виконайте вправу 319 (с.127).

Домашнє завдання:

Повторити матеріал на с. 125-126. Виконати вправу 317 (за новим підручником).

Чотирнадцяте березня

Речення, його граматична основа

1. Перегляньте відео, розкажіть, що ви запам'ятали про речення.
<https://www.youtube.com/watch?v=yrkFKlegzbg>
2. Опрацюйте теоретичний матеріал за опорною схемою (підручник, с.125-126).
3. Вправа 1. Спишіть речення. У кожному з них визначте та підкресліть граматичну основу.

Наді мною в'ються хмари. Я в казку дивную свою усю фантазію віллю. Вітер носить, літає, топче луки і поля, жовті трави пригинає, лист зриває із гілля. Думає поле глибокою думу, спокоєм душу свою напуває, колос зелений зерном наливає. В білих снігах потонули гори, степи і долини

4. Вправа 2. Із запропонованих слів складіть і запишіть речення (форму слів можна змінювати). Підкресліть у них граматичні основи.

Річка, над, журитись, верби, тихо.

Журавлі, прохолодний, ранок, над, поля, пролітали.

Домашнє завдання:

Повторити матеріал на с. 125-126. Виписати з художньої літератури 5 речень, підкреслити у них граматичні основи.

Тринадцяте березня

Головне й залежне слово в словосполученні

1. Пригадайте, що називають словосполученням? Які сполуки слів не належать до словосполучень? Яке це слово головне, а яке - залежне?
2. Вправа 1. Запишіть словосполучення, позначте головні й залежні слова. Із трьома словосполученнями (на вибір) складіть і запишіть речення.
Золота осінь, висловити вдячність, видно далеко, твори Шевченка, любить співати, брати участь, відомий серед спортсменів, купатися в морі, голосніше від усіх.
3. Вправа 2. З указаних пар слів виписіть словосполучення. Якою частиною мови виражені в них головне й залежне слова? Надпишіть зверху.
Білі троянди, до брата, приїхати до міста, із пагорба, настала весна, на дереві, росте на дереві, вдячний учителеві, грають весело, у підручнику, над деревами, за лісом, говорити українською.
4. Вправа 3. Утворіть словосполучення з указаних слів. Уведіть 2-3 з них у речення. Запишіть. Підкресліть головні члени речення.
Працювати, урок; сидіти, комп'ютер; писати, клас; вчити, іноземна мова; відпочивати, парк; поспішати, театр; жити, місто; бігти, швидко; олівці, малювання.

Домашнє завдання:

Повторити матеріал на с. 119, 121. Записати речення, підкреслити граматичні основи. Виписати із речень словосполучення. Визначити головне й залежне слова у виписаних словосполученнях, записати запитання.

А сонце рушниками з-за кучерявих стелиться хмарин. У моєму саду завжди духмяніють свіжі квіти.

Десяте березня

Головне й залежне слово в словосполученні

1. Пригадайте, що називають словосполученням? Які сполуки слів не належать до словосполучень? Пригадати матеріал про словосполучення допоможе відео <https://www.youtube.com/watch?v=xh3tGOiA9DM>
2. Вибіркове письмо. Виписіть лише словосполучення, визначте головні й залежні слова, поставте запитання від головного слова до залежного. Складіть і запишіть речення з двома словосполученнями (на вибір).

Квітуча держава, відданий народові, моя Батьківщина, день і ніч, любити та поважати, світле майбутнє, альфа і омега, рідний край, часточка країни, Україна переможе, любов і гідність, батько та мати, бути на сьомому небі, маленькі радощі.

3. Вправа. Запишіть речення, укажіть частини мови над кожним словом. Випишіть із речень усі можливі словосполучення.

У тихій воді було видно синє небо та яскраві зорі. Сміялись небеса блакитні колись маленькому мені.

4. Вправа. Утворити з поданих слів словосполучення, визначити головні й залежні слова.

(Батьківський) земля; не знати (вдома); прочитати в (підручник); на (шкільна) парті; під (розкішна) вербою; не побачити (помилка); (цікавий) книга; турбуватись про (батьки).

Домашнє завдання:

Повторити матеріал на с. 119, 121. Виконати тест <https://vseosvita.ua/test/start/ohd576>.

*Скласти казку про словосполучення.

Дев'яте березня

Словосполучення. Відмінність словосполучення від слова й речення

1. Пригадайте, що називається словосполученням?
2. Які сполуки слів не є словосполученнями?
3. Перегляньте відео <https://www.youtube.com/watch?v=3WvUcuUpXLU>
4. Вправа. Запишіть словосполучення, визначте головні й залежні слова, поставте запитання від головного слова до залежного. Складіть і запишіть речення з двома словосполученнями (на вибір).

Багата уява, схожий на батька, швидко бігти, спортивний зал, відчувати спрагу, повернутися вчора, звернутися з проханням, швидше за всіх.

5. Творча вправа. Утворіть словосполучення.

Мова (яка?)..., руки (чий?)..., любов (до чого?)..., вдячний (кому?)..., схожа (на кого?)..., цікавитись (чим?)....

Домашнє завдання:

Повторити матеріал на с. 121. Утворіть із кожної пари слів словосполучення, позначте головні й залежні слова. Із трьома утвореними словосполученнями (на вибір) складіть і запишіть речення.

Будинок, цегла; дні, осінь; комп'ютер, програма; витвір, природа; економіка, розвиток; земля, Україна; сік, яблука; хвилі, Дніпро; берег, море.

ЗРАЗОК: учитель, стіл - учительський стіл.

Розгляньте схему. Які є види речень? Чому вони мають такі назви?

- Гра «Знайди відповідне речення».
- Дайте відповіді на запитання.
- Відсортуйте речення з групами.

Сьоме березня
Повторення вивченого в 1-4 класах
Словосполучення

- Пригадайте, що таке словосполучення?
 Словосполучення — це поєднання двох і більше повнозначних слів, одне з яких є головним, а інше (інші) — залежним(-и). Слова у словосполученні поєднуються за допомогою граматичного зв'язку (закінчень і прийменників) або за змістом і граматично. Установіть відповідність:

А Хліб	1 словосполучення
Б Свіжоспечений хліб	2 речення
В Удома пахло свіжоспеченим хлібом.	3 слово

- Перегляньте фрагмент відеоуроку (до 3:10 хв)
<https://www.youtube.com/watch?v=e03fWVdZaE4>
- Робота з таблицею (вправа 302, с.119). Розкажіть, про що дізналися?
- Вибіркове письмо. Випишіть лише словосполучення. Поясніть свій вибір. У виписаних словосполученнях визначити головне й залежне слово.
 На столі, у смертельній тривозі, за містом, величезний камінь, на дереві, люблять найбільше, блукає поблизу, розвісити вуха, зустрітися надвечір.

Домашнє завдання:

Повторити матеріал на с. 119, виконати вправу 299.

Шосте березня
Діагностична робота №6
Спілкування

Виконати тест <https://vseosvita.ua/test/start/mez159>

Третє березня
Розвиток мовлення № 32
Контрольний докладний переказ художнього тексту розповідного характеру

Ялинка

1. Запишіть дату й тему уроку.
2. Запишіть назву тексту.
3. Уважно прослухайте два рази текст <https://www.youtube.com/watch?v=YNc1NPmqFvM>.
4. Напишіть докладний переказ.
5. Зверніть увагу на мовне оформлення.

Друге березня

Розвиток мовлення № 31

Переконливість та аргументованість

1. Прочитайте правило на с. 295-296.
2. ДІЗНАЙТЕСЯ більше. Прочитайте поданий нижче матеріал та перекажіть його.

Аргументи — це докази, що їх наводять на підтримку тези (головної думки тексту чи виступу, вираженої словами): факти, приклади, пояснення — усе те, що може підтвердити тезу.

Від тези до аргументів можна поставити питання «Чому?», а аргументи відповідають: «Тому, що».

Наприклад: Телевізор дивитися корисно — **теза** нашого виступу. Чому?

Аргументи — тому, що:

- а) по телевізору ми дізнаємося новини;
- б) по телевізору передають прогноз погоди;
- в) по телевізору ми дивимося навчальні передачі;
- г) по телевізору показують цікаві фільми тощо.

Аргументи повинні бути переконливими, тобто сильними, такими, з якими всі погоджуються. Коли ми висуваємо ту чи іншу тезу, а потім наводимо аргументи на її підтримку, наші співрозмовники аналізують наші аргументи і, якщо бачать їхню переконливість, погоджуються з ними, а якщо не бачать — не погоджуються та не визнають нашу тезу.

3. Виконати усно вправи 642, 644.

Домашнє завдання:

Повторити матеріал на с. 295-296, виконати вправу 646 (І завдання).

Двадцять восьме лютого

Розвиток мовлення № 30

Етикетні норми спілкування. Вимова й інтонація

1. Опрацюйте теоретичний матеріал (с.288-289).
2. Виконайте усно вправи 625, 626, 627, 628.
3. Поясніть, як ви розумієте вислів «Слова - ключі спілкування».
4. Складіть хмару слів «Формули мовленнєвого етикету».

Домашнє завдання:

Повторити матеріал на с.288-289, складіть усно діалог за ситуаціями, запропонованими у впр.630.

Двадцять сьоме лютого

Розвиток мовлення № 29

Засоби спілкування (мовні й позамовні)

Аудіювання навчального тексту

1. Розгляньте таблицю «Засоби спілкування» (с. 286). Які це мовні й позамовні засоби?
2. Прослухайте текст <https://www.youtube.com/watch?v=586Dhy4se8o>
3. Запишіть відповіді (запитання наприкінці відео).

Домашнє завдання:

Повторити матеріал на с.286-287, напишіть есе «Чи можна спілкуватися без слів?»

Двадцять четверте лютого

Розвиток мовлення № 28

Суперечка і сварка

1. Поміркуйте: що спільного між суперечкою і сваркою, а в чому різниця?
2. Перегляньте презентацію
<https://naurok.com.ua/prezentaciya-spilkuvannya-bez-konfliktiv-260156.html>
3. Прочитайте правила на с.280 та 281.
4. Виконайте усно вправи 606, 607.

Домашнє завдання:

Повторити матеріал на с.280-281, виконати вправу 608 (III завдання).

Двадцять третє лютого

Розвиток мовлення № 27

Запитання і відповіді

1. Поясніть усно, як ви розумієте зміст прислів'їв (впр.588, с.271).
2. Виконайте усно вправи 590 (складіть діалог), 592, 593.

Домашнє завдання:

Повторити матеріал на с.274, виконати вправу 597 (оберіть один із варіантів дом. завдання).

Двадцять перше лютого

Розвиток мовлення № 26

Ознаки й переваги гармонійного спілкування.

Правила гарного співрозмовника

1. Дайте усні відповіді на запитання (с.267).
2. Виконайте усно вправи 581, 582, 583.
3. Виконайте письмово вправу 584.

Домашнє завдання:

Повторити матеріал на с.267-268, виконати вправу 586 (оберіть один із варіантів домашнього завдання).

Двадцять лютого

Розвиток мовлення № 25

Ситуація спілкування. Учасники спілкування

1. Опрацюйте матеріал на с.261.
2. Виконайте усно вправи 571, 572, 574.
3. Складіть невеликий твір на одну із тем:
«Коли і з ким спілкуватися приємно?»
«Що для мене важливо під час спілкування?»

Домашнє завдання:

Опрацювати теоретичний матеріал за схемою (с. 264), виконати впр.580 (I або II завдання).

Сімнадцяте лютого
Розвиток мовлення № 24

Безпека віртуального спілкування

1. Перегляньте відео 1, сформулюйте правила інтернет-безпеки
<https://www.youtube.com/watch?v=MfTGJJmDP50>
2. Переглянь відео 2 про правила безпечного інтернету
<https://www.youtube.com/watch?v=pidnOjV5DIU>
3. Що ви знаєте про інтернет-залежність? Перегляньте відео 3
<https://www.youtube.com/watch?v=j3y4HA4pRXo>
4. Виконайте усно вправи 564, 565, 566 (с.258).

Домашнє завдання:

Виконайте вправу 569 (оберіть один із варіантів домашнього завдання).

Шістнадцяте лютого
Розвиток мовлення № 23

Живе й віртуальне спілкування

1. Прочитайте відомості про Сократа <https://uk.tristarhistory.org/socrates-biography>
2. Пропоную переглянути відео, у якому почуєте цитати Сократа. Запам'ятайте хоча б одну.
<https://www.youtube.com/watch?v=FXZaDvSnqMc>
3. Виконайте усно вправи 557, 558, 559, 560 (с. 254-255).

Домашнє завдання:

Повторіть матеріал на с.255-256. Виконайте вправу 563 (II завдання).

Чотирнадцяте лютого
Розвиток мовлення № 22

Спілкування. Цілі й завдання спілкування

Працюємо з підручником.

1. Дайте усні відповіді на запитання (с. 248 та 251).
2. Продовжіть речення: «Спілкування - це...»
3. Виконайте усно вправи 546, 547, 549, 554, 555.

Домашнє завдання:

Повторіть правила спілкування. Виконайте вправу 556 (III завдання, с. 254).

Тринадцяте лютого
Діагностична контрольна робота № 5
Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія

Виконати тест <https://vseosvita.ua/test/start/jkk337>

Домашнє завдання:

Скласти 4 запитання для однокласників із теми «Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія»

Десяте лютого
Повторення вивченого з орфоепії та орфографії

1. Виконайте усно вправи 289, 292 (с. 114-115).
2. Виконайте письмово вправи 291, 295, 296 (II завдання).

Домашнє завдання:

Підготуватися до контрольної роботи з теми «Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія»
Повторити матеріал §§ 25-34, виконати впр. 296 (І або ІІІ завдання).

Дев'яте лютого

Види помилок: графічна, орфоепічна, орфографічна

Працюємо з підручником.

1. Дайте усні відповіді на запитання (с.111).
2. Розгляньте, які бувають види помилок.

Орфографічна помилка — це помилка, пов'язана з порушенням правила написання слова (м'який знак, апостроф тощо). Наприклад, *п'юре* замість *пюре*.

Орфоепічна помилка — це помилка, пов'язана з порушенням правил вимови слова (наголошування, вимова голосних і приголосних). Наприклад, помилковою є вимова [к н и ш к а] замість [к н и ж к а].

Графічна помилка — механічне використання некоректного графічного знака, не пов'язане зі складним випадком правопису слова. Наприклад, *пордуга* замість *подруга*.

3. Виконайте усно вправи 279, 280, 281.
4. Виконайте письмово вправи 282, 283.

Домашнє завдання:

Повторити види помилок. Виконати вправу (слова записати в рядок, між словами поставити коми). Підкреслити орфограми.

Орфографічний тренажер. Устав, де потрібно, пропущені букви чи апостроф.

черв..як	проїз..ний	матін..ці	п..ріжок
уман..с..кий	камін..чик	облас..ний	дер..н..чати
дзв..якнути	в..сло	арф..яр	перс..ні
брин..чати	ател..е	рибал..чин	духм..яний
віс..ник	в..сокий	студен..ство	піднос..ся
кор..дор	ірпін..с..кий	ковал..с..кий	моркв..яний
дал..чінь	п..ятдесят..	балас..ний	шис..сот

Сьоме лютого

Спрощення в групах приголосних

1. Повторіть правила спрощення в групах приголосних.
2. Виконайте письмово вправи 275, 276, 277.

Домашнє завдання:

Повторити правила за таблицею (с.109). Виконати тест <https://vseosvita.ua/test/start/uqp457>

*Виконати вправу 278 (І завдання).

Шосте лютого

Спрощення в групах приголосних

1. Розгляньте таблицю (с. 109), сформулюйте правила спрощення. Виконайте усно вправу 273.
2. Перегляньте відео про явище спрощення в групах приголосних. Запам'ятайте винятки.
<https://www.youtube.com/watch?v=inZMETnxrIk>
3. Виконайте письмово завдання 1 і 2 у цьому відео.

Домашнє завдання:

Повторити правила за таблицею (с.109). Виконати вправу. Запишіть слова в дві колонки: в першу ті, в яких є спрощення приголосних, в другу – в яких його немає. З'ясуйте за словником лексичне значення незрозумілих слів.

Безшелес...но, корис...но, шіс...надцять, заздріс...ний, безжаліс...ний, хвас...ливий, улес...ливий, віс...ник, виїз...ний, капос...ний, звіс...но, облас...ний, контрас...ний, зліс...ний, балас...ний, перехрес...ний, якіс...ний, доблес...ний, форпос...ний, хворос...няк.

Третє лютого

Правила милозвучності української мови.

Чергування у-в, і-й

1. Пригадайте правила милозвучності української мови (с.106).
2. Самодиктант. Спишіть, уставляючи пропущені літери **у** або **в**.

Перебував ... Ватикані, експонат ... музеї, наймиліше ... світі, поїхати ... відрядження, птах ... небі, купити ... аптеці, побувати ... Львові, квітник ... саду, покласти ... узголів'я, приведення ... відповідність, участь ... форумі, оселя ... рушниках, висновок ... статті, запевнили ... добросусідстві, вишня ... цвіту, дякував ...сім, фестиваль ... Полтаві, зареєструвався ... інстаграмі.

3. Запишіть речення, обираючи правильний варіант.

Людина величина (в, у) своїх крайнощах: (в, у) мистецтві, коханні, самопожертві, (в, у) відданості і (в, у) егоїзмі. (В, у)се ж світу найчастіше не вистачає саме золотої середини.

Домашнє завдання:

Повторити правила за таблицею (с.106). Виконати вправу 272 (І і ІІ завдання).

*Виконати тест <https://vseosvita.ua/test/start/tcc807>

Друге лютого

Правила милозвучності української мови

1. Опрацюйте теоретичний матеріал про правила милозвучності української мови (с.106) або перегляньте відео https://www.youtube.com/watch?v=_ah8CgwrhhM
2. Виконайте вправи 266, 269 (усно), 268, 270 (письмово). До вправи 270 виконайте додаткове завдання: над словами першого речення надписати частини мови.

Тридцять перше січня

Склад. Правила перенесення слів з рядка в рядок

1. Повторіть правила за таблицею (с.103).
2. Виконайте письмово вправу 260, усно - вправи 263, 264.
3. Вправа 1. У вказаних рядках знайдіть слова, у яких є помилки при переносі. Випишіть ці слова, поставте правильно знак переносу.

1. Віт-чиз-на, бу-зок, прис-туп, про-мовець, сце-на-рист.
2. Ле-ва-да, за-квіт-ча-ли, зем-ля, зе-мля, на-ро-доз-нав-ство.
3. Со-няч-ний, при-спі-вує, у-день, але-я, да-ле-кос-хід-ний.
4. До-лень-ка, пі-ра-мі-да, від-звук, спи-нись, бла-ки-ть, под-звони.
4. Запишіть фонетичною транскрипцією слова **ходжу, віджити**.
5. Вправа 2. Перепишіть. Покажіть усі можливі варіанти переносу слів.

Броджу, саджу, кукурудза, піджак, гайок, війна, байка, галка, юрба, ювіляр, ясний, ялина, аптека, щоденний, туманний, годинник, подзвонити, надзвичайний, відзнака, подвір'я.

Домашнє завдання:

Повторити правила за таблицею (с.103). Виконати тести <https://vseosvita.ua/test/start/oys361>

Тридцять січня

Склад. Правила перенесення слів з рядка в рядок

1. Виконайте письмово вправу 256 (с.103).
2. Ознайомтеся з правилами впр.257 (с.103). Виконайте завдання до вправи.
3. Виконайте письмово вправу 259, усно - вправи 261, 262.

Домашнє завдання:

Вивчити правила за таблицею (с.103). Виконати впр. 258 (+ додаткове завдання: записати слова **життя, підживлювати, кукурудза** фонетичною транскрипцією).

Двадцять сьоме січня

Правила вживання апострофа.

Орфографічний словник

1. Пригадайте правила вживання апострофа за таблицею (с.100).
2. Самодиктант. Запишіть слова, уставляючи, де потрібно, апостроф.

Мавп...ячий, під...єднати, м...ята, р...яска, моркв...яний, Лук...янов, б...ється, пам...ять, дев...ять, здоров...я, п...ять, св...ято.

3. Розподільне списування. Запишіть слова у дві колонки: у першу - з апострофом, у другу - без нього.

В..ячеслав, Св..ятослав, торф..яний, черв..як, солом..яний, бур..ян, сузір..я, трав..яний, матір..ю, духм..яний, під..їхати, подвір..я, роз..єднати, круп..яний, зобов..язання, цв..ях, тьм..яний, присв..ята, зор..я, п..явка, верб..я.

Домашнє завдання:

Повторити правила в таблиці (с.100). Виписати з орфографічного словника 6 слів із апострофом (такі, яких не писали у класній роботі). Записати ці слова фонетичною транскрипцією.

Двадцять шосте січня

Правила вживання апострофа

1. Ознайомтеся з матеріалом таблиці (с.100). Розкажіть правила вживання апострофа.
2. Виконайте вправи 250, 251, 252.

Домашнє завдання:

Вивчити правила за таблицею (с.100). Виконати вправу 254 (+ додаткове завдання: указати над словами першого речення частини мови).

Двадцять четверте січня

Звукове значення букв я, ю, є, ї та щ

1. Пригадайте!

Коли букви я, ю, є позначають 2 звуки? А коли - 1 звук?

Які букви завжди позначають 2 звуки?

2. Запишіть слова фонетичною транскрипцією.

Проїзд, м'який, вольєр, саяво, щасливий.

3. Розподільне письмо. У перший стовпчик запишіть слова, у яких літери я, ю, є позначають один звук, а у другий — два звуки. Із підкресленими словами складіть і запишіть речення.

Любов'ю, рілля, юшка, м'ята, збиралися, дивляться, усміхаюсь, дбаєш, цілує, кохання, здавалося, Ярослав, яскравий, знає, об'єкт, цілющий.

4. Вибіркова робота. Випишіть слова з літерами я, ю, є, ї, щ, запишіть їх звукописом, позначте кількість букв і кількість звуків.

Ми живемо в прекрасному краї — Україні. Він славиться родючими землями, багатими врожаями, чудовою природою. Стоїть Україна увітчана барвінком і калиною, любистком і тополями. Сподівається на краще.

Домашнє завдання:

Повторити теоретичний матеріал минулого уроку. Виконати тест

<https://vseosvita.ua/test/start/rbo284>

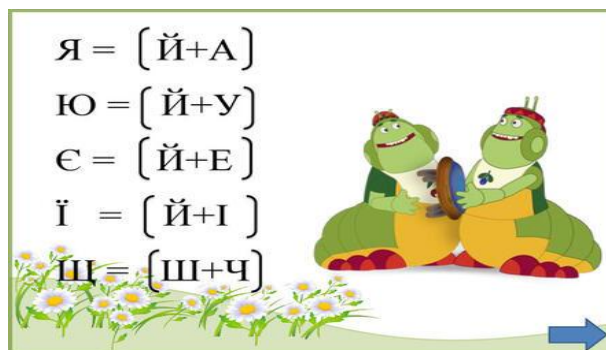
*Намалювати портрети букв я, ю, є, ї, щ.

Двадцять третє січня

Звукове значення букв я, ю, є, ї та щ

1. Перегляньте відеоурок <https://www.youtube.com/watch?v=ZpJffqRY3a8>

2. Опрацюйте теоретичний матеріал.

УВАГА! ВІВЧИ ПРАВИЛА!

1. Букви «я», «ю», «є» позначають два звуки: я — [йа], ю — [йу], є — [йе]:

1. На початку слова: яр, юнак, єдиний.
2. Після букв, що позначають голосний звук: армія, олія, заєць, мрію, співаю, моє.
3. Після апострофа: м'ясо, в'юн, об'єм.
4. Після «ь»: мільярд, Ньютон, рельєф.

В інших випадках «я», «ю», «є» позначають один звук і м'якість попереднього приголосного:

я [a]: діня [дін'а]; **ю [y]:** люди [л'удіе]; **є [e]:** сине [сін'е и]

2. Буква «ї» завжди позначає два звуки — [йі]: їжак — [йіжак];

3. Буква «щ» також завжди позначає два звуки — [шч]: щастя — [шчас'т'а].

3. Виконайте вправи 247, 248 (с. 99).

Домашнє завдання:

Повторити теоретичний матеріал уроку, вивчити правила.

Виконати вправу. Записати слова у 2 стовпчики: у перший - слова, у яких **я, ю, є** позначають 2 звуки, у другий - слова, у яких ці літери позначають один звук. Підкреслені слова записати фонетичною транскрипцією.

Хвиля, ясність, сюжет, медвяний, здоров'я, комп'ютер, ательє, юність, єдність, цвах, яблуко, в'юнкий, ягідка, вечірнє, дзвякнути, щастя.

Двадцяте січня

Особливості української графіки.

Звук [ґ], буква ге

1. Виконайте усно вправи 237, 239, 240.
2. Виконайте письмово вправи 238, 241 (виписані слова записати фонетичною транскрипцією).

Домашнє завдання:

Повторити теоретичний матеріал (с.97).

Виконати впр.244 (оберіть один із варіантів для виконання домашнього завдання).

Дев'ятнадцяте січня

Особливості української графіки

1. Дайте усні відповіді на запитання (с. 96).
2. Виконайте усно вправи 233, 234, 235.
3. Перегляньте відео про виникнення писемності (до 6:05 хв)
<https://www.youtube.com/watch?v=XX0J1rIApXA>
4. Перегляньте відео «Папір. Історія виникнення». https://www.youtube.com/watch?v=wsZ-_ERlpqk
5. Дізнайся більше про еволюцію алфавіту <https://www.youtube.com/watch?v=NHBhUKIYkoM>

Домашнє завдання:

Повторити, що таке графіка (с.96).

Виконати впр.236 (прочитати текст, виписати із тексту виділені слова та записати їх фонетичною транскрипцією, указавши кількість букв і звуків).

Сімнадцяте січня

Правила вживання м'якого знака

1. Пригадайте правила вживання м'якого знака за таблицею (с.93).
2. Вправа. Перепишіть слова, поставивши, де потрібно, м'який знак.
Берізон..ці, малин..ці, гордіс..ть, різ..бяр, він..чати, нян..чити, дон..чин, нен..ці, пот..марений, оболон..ці, дзелен..чати, промін..чик, ялин..ці, дивуєт..ся, тренуєш..ся, піднос..ся, африкан..ський, ялинон..ці, ковз..кий, ниточ..ці, жен..шень, лял..ці, посол..ський, мен..ше.
3. Вибірковий самодиктант.. Випишіть слова, які треба писати з м'яким знаком на місці крапок.
Жін..ці, плос..кий, годит..ся, Натал..чин, промін..чик, Ол..жин, нен..ці, тітон..чин, красун..чик, арал..ський, Уман..щина, виплутуєш..ся, зірон..ці, в'язкіс..ть, азовс..кий, лебідон..ці, ірпінс..кий, перукар..ський, куз..ня, змагают..ся, тон..ший, нян..чити, ялтинс..кий, він..чати, кидаєт..ся.

4. Виконати тести <https://vseosvita.ua/test/start/ork468>

Шістнадцяте січня

Правила вживання м'якого знака

1. Пригадайте правила вживання м'якого знака.
2. Опрацюйте правила за таблицею (с.93).
3. Виконайте вправи 226, 227, 228, 229.

Тринадцяте січня

Позначення м'якості приголосних на письмі буквами Ь, І, Є, Ю, Я

1. Пригадайте теоретичний матеріал минулого уроку:

Звукове значення літер я, ю, є, ї, ь

В українській мові м'якість приголосних на письмі позначають:

- 1) літерою ь (м'який знак): січень, льодовий;
- 2) літерами є, ю, я, коли вони стоять після м'якого приголосного: синє, люди, пісня;
- 3) літерою і: ліс, сірий.

! Літери ь, і, я, ю, є можуть передавати на письмі м'якість відразу двох приголосних звуків: кузня [к у з' н' а], честь [ч е с' т'].

2. Вправа (усно). Поміркуйте, у яких словах букви я, ю, є позначають м'якість попереднього приголосного, а в яких - по 2 звуки.

Мрія - маля; співаю - людина; проєкт - синє.

3. Вправа.

Запишіть слова фонетичною транскрипцією.

Горобець, вогонь, сьомий, льон, повінь, сільський, люди, третє, ліхтар, камінчик, кузня, пісня.

4. Вправа 223.

Домашнє завдання:

Повторити теоретичний матеріал (с.91-92).

Виконати впр.224, + додаткове завдання: записати фонетичною транскрипцією слова **колосся, з'юрмитися.**

ДОВІДКА: З'юрмитися - означає скупчитися в одному місці, зібратися юрмою; з'юрбитися.

Дванадцяте січня

Позначення м'якості приголосних на письмі буквами Ь, І, Є, Ю, Я

1. Прочитайте правила на с.91.

ЗАПАМ'ЯТАЙТЕ!

Де ти з'їси цілу родину? - м'які приголосні.

2. Розподільне списування.

Запишіть слова у три колонки: у першу – ті, в яких м'якість приголосних позначається буквою ь, у другу – буквою і, у третю – буквами є, ю, я. Виділені слова запишіть фонетичною транскрипцією.

Пісня, українець, зоря, листя, вік, діти, кульбаба, дід, сталь, брунька.

3. Виконати звукопис слів.

Сьогодні, мальовничий, тополя, єдність, явір, ліля, тямущий, вечірня, заповіт, насіння.

Домашнє завдання:

Повторити теоретичний матеріал (с.91).

Виконати впр.222 (І завдання - усно, ІІ завдання - письмово).

Десяте січня

Приголосні дзвінки й глухі. Вимова приголосних у корені слова

1. Пригадайте, які приголосні звуки називають твердими, м'якими, дзвінками й глухими?
2. Прочитайте шаради, відгадайте їх. Запишіть пари слів, що є відгадками шарад. Поясніть різницю між дзвінками та глухими приголосними.
 1. З дзвінком усе я заливаю, з глухим на дереві зростаю.
 2. З дзвінком листочки я скубу, з глухим же - зрізую траву.
3. Опрацюйте теоретичний матеріал у підручнику (с.88-89).
4. Виконайте вправу 216 (усно), вправу 217 (письмово).

Домашнє завдання:

Повторити матеріал за таблицею (с.88).

Виконати тести <https://vseosvita.ua/test/start/lts666>

Запишіть слова фонетичною транскрипцією. Підкресліть глухі приголосні звуки.

Хлопець, серпень, пісня, праця, осінній, щітка.

Дев'яте січня

Приголосні дзвінки й глухі

1. Дайте усні відповіді на запитання:
 - 1) Які приголосні й чому називаються дзвінками?
 - 2) Чому приголосні називаються глухими?
 - 3) Виконайте усно впр.209 (с.86).
2. Розгляньте таблицю на с.87 та розкажіть про поділ приголосних звуків на дзвінки й глухі.
3. Виконайте письмово вправи 210 та 211, а вправу 212 - усно.

Домашнє завдання:

Повторити матеріал за таблицею (с.87). Записати слова у два стовпчики: у перший – слова, що починаються дзвінками приголосними, у другий – глухими. Виділені слова записати фонетичною транскрипцією.

Спитати, фронт, кобзар, розсипати, йод, скеля, легко, чітко, місток, подвір'я, дзвіночок, святковий, безнадійний, фіолетовий, джерело, роздоріжжя.

Двадцять третє грудня

Приголосні тверді й м'які

1. Перегляньте відео, починаючи з 5 хв. Пригадайте, чим відрізняються приголосні тверді та м'які. https://www.youtube.com/watch?v=76i5NuMg_XA
2. Розподільний диктант. Прочитайте правильно слова. Слова із твердими приголосними випишіть в першу колонку, із м'якими – в другу.

Голова, подяка, робота, рясно, криниця, село, журавель, дорога, рідня, душа, земля, діти, онуки, слава, добро, Дніпро, розум, рід, щастя, день, зілля, читацький.

3. Вибірковий самодиктант. Випишіть слова з м'якими приголосними, зробіть фонетичний запис цих слів.

У дуже давні часи Україна не була такою, як тепер. У ній не було гарних міст і сіл, не було пошти, залізниць, літаків, фабрик та заводів. На півночі України були дуже великі простори землі, вкриті густими лісами, озерами, річками й болотами. А на південь – широкі степи, де росла

така висока трава, що весною людина могла сховатись в ній із головою. Навесні ця трава зеленіла й цвіла, а влітку жовтіла й висихала.

Наприклад:

Давні - [д а в н ' і]; ...

Домашнє завдання:

Повторити матеріал про тверді й м'які приголосні звуки, виконати впр.214, записати фонетичною транскрипцією слова: *тополя, ясний, люб'язний*.

5. Вправа 1. Замість крапок поставте, де треба, м'який знак, поясніть правила його вживання.

Низ...ко, різ...блений, пот...мянілий, бояз...ко, близ...кий, власниц...кий, колодяз...ні,
Уман...щина, камін...чик, мен...ший, біл...ший, тон...ший, п'ят...десять, близ...кіс...ть,
таріл...ці, буквар..., хар...ківс...кий, виноградар..., долен...ці, сухар..., Натал...чин, вишен...ці,
відмір...те, узбец...кий, удар...те, хорол...с...кий, промін...чик, тітон...ці.

Двадцять друге грудня

Розвиток мовлення

Письмовий переказ розповідного тексту

художнього стилю з елементами опису тварини (за планом)

Пародист

1. Прослухайте текст. <https://www.youtube.com/watch?v=8CF7YSLMaNc>

2. Словник.

Пародист - автор пародій.

Пародія — комічне або сатиричне наслідування іншого художнього твору. **Пародія** відтворює характерні особливості оригіналу.

- Від чийого імені ведеться розповідь?
- Про що розмірковував автор?
- Кого почув хлопець?
- Хто насправді виспівував? Яким був шпак?
- Чиї звуки міг пародіювати пернатий “співак”?
- Простежте, як опис уводиться в розповідну частину тексту.
- Пояснити значення слів *фрак, плескіт, трель, скрекотання*.
- Дібрати синоніми до слів *імітування, мерехтить, дивина*.
- Знайдіть у тексті антоніми.

3. Прослухайте ще раз текст.

4. Напишіть переказ тексту від третьої особи за планом(план не писати).

Орієнтовний план переказу

1. Особливий талант.
2. Скрекотання сороки.
3. Шпак-пародист.
4. Пернатий “співак”.
5. І вранці, і ввечері чути пісню шпака.

Двадцятье грудня

Особливості вимови й написання ненаголошених голосних

Працюємо з підручником.

1. Пригадайте правила написання ненаголошених голосних **е, и** (с.83, таблиця).
2. Словниковий самодиктант.

Ст..повий, в..л..тень, т..хенько, в..сло, скр..піти, с..стра, щ..бетати, р..готати, т..мненький, т..плиця, кл..котіти, ш..птатися, ос..литися, ч..решня, б..р..жок, з..рно, бл..зький.

3. Вправа. Списати прислів'я і приказки, вставляючи пропущені **е, и**. Записати фонетичною транскрипцією виділені слова.

- 1.Ластівка в..сну починає, а осінь пок..дає.
- 2.Л..стопад з..млі ворота відч..няє.
- 3.Якщо осінь багата на гр..би — з..ма буде тепла.
- 4.Сонце бл..щить, а мороз тріщить.
- 5.В..сна л..дачого не любить.

Аудіювання тексту

1. Прослухайте уважно текст (до 04:50 хв). <https://www.youtube.com/watch?v=uKTb4OjO5dg>
2. Виконайте тестові завдання, перейшовши за покликанням <https://vseosvita.ua/test/start/zlc090>

Домашнє завдання:

Повторити матеріал (с.83), виконати впр. 206 (І).

Дев'ятнадцяте грудня

Особливості вимови й написання ненаголошених голосних

Працюємо з підручником.

1. Виконати письмово впр. 198 (с.83).
2. Розгляньте таблицю на с.83. Доберіть власні приклади, ілюструючи наведені правила.
3. Виконати письмово впр.200, 201.

Домашнє завдання:

Повторити матеріал (с.83), виконати впр. 202. Виконати тест

<https://vseosvita.ua/test/start/rpx112>

Шістнадцяте грудня

Наголос в українській мові.

Словник наголосів.

Орфоепічний словник

1. Слова дня: **виднокОло, оберІг**.
2. Запишіть тему уроку.
3. Перегляньте відео, розкажіть, про що ви дізналися з нього.
<https://www.youtube.com/watch?v=bgoHkEgfwtk>

Працюємо з підручником.

4. Дайте усні відповіді на запитання (с.81 - 82).
5. Виконайте усно впр. 194, 195 та 196.
6. Виконайте письмово вправу 202.

Домашнє завдання:

Повторити матеріал (с.81 - 82), виконати впр. 206 (ІІ).

П'ятнадцяте грудня
Поглиблене повторення вивченого в 1-4 класах.
Голосні й приголосні звуки

1. Слова дня: **лунАти, склепІння**.
Працюємо з підручником (с.76).
2. Дайте відповіді на запитання на с.76.
3. Виконайте усно вправи 181, 183, 185, 187.
4. Виконайте письмово вправи 182, 190, 192.

Домашнє завдання:

Повторити матеріал (с.76-78), виконати впр. 193 (II), *впр.193 (III).

Тринадцяте грудня
Діагностична (контрольна) робота № 4
Жанри мовлення
Тести

Виконайте тестові завдання <https://vseosvita.ua/test/start/bah375>

Домашнє завдання:

Повторити алфавіт та відомості про голосні й приголосні звуки.

Дванадцяте грудня
Розвиток мовлення № 21
Смс-повідомлення

Слова дня: **зволікАти, затЯтий, зглЯнутися, мерщІй**.

Працюємо з підручником (с.245).

1. Виконайте усно вправи 536, 537, 538, 539.
2. Вправа 540 (письмово).
3. Проаналізуйте усно ситуації впр.541 (с.246).
4. Напишіть 4 смс-повідомлення, використавши слова дня.

Домашнє завдання:

Повторити матеріал (с.247), виконати впр. 543 (завдання оберіть самостійно).

Підготуватися до діагностичної роботи з теми «Жанри мовлення».

Дев'яте грудня
Розвиток мовлення № 20
Привітання

Працюємо з підручником.

1. Дайте усні відповіді на запитання (с. 242).
2. Опрацюйте матеріал за таблицями (впр. 531, 532).
 - Про що ви дізналися вперше?
 - Яка інформація здивувала вас?
 - Чи важливо це знати кожній людині?
3. Відредагуйте усно привітання (впр.533, с.244).

Домашнє завдання:

Повторити матеріал (с.243), виконати впр. 535 (I або III), *впр.535 (II).

Восьме грудня
Розвиток мовлення № 19
Подяка

Працюємо з підручником.

1. Дайте усні відповіді на запитання (с.239).
2. Вправа 527 (усно).
3. Вправа 528 (письмово). Перед виконанням вправи ознайомтеся, із яких частин складається подяка.
4. Творча вправа.
Прочитайте текст впр .529. Перекажіть прочитане. Складіть усно продовження тексту, в основі якого повинна бути подяка.

Домашнє завдання:

Повторити будову подяки (с.241), виконати впр. 530 (завдання на вибір).

Шосте грудня
Розвиток мовлення № 18
Вибачення

Працюємо з підручником.

1. Дати усні відповіді на запитання (с.236).
2. Впр.522. Уважно прочитайте речення. Дайте відповідь на запитання: що означає просити вибачення «у правильний спосіб»?
3. Перегляньте відео до 2:49 хв <https://www.youtube.com/watch?v=tcMtaJpH0Og>
4. Уважно прочитайте поданий нижче матеріал. Запишіть (на вибір) 4 фрази-форми вибачення.

Варто навчитися правильно вибачатись. Для цього в українській мові також існують певні загальноприйняті форми вибачення.

** Прошу в вас вибачення! * Мені дуже прикро.*

** Вибач, будь ласка! * Вибачай, будь ласка!*

** Вибачте, будь ласка! * Вибачайте, будь ласка!*

** Даруй! *Даруйте!*

** Прошу дарувати! * Даруйте на слові!*

** Не ображайтеся на мене, будь ласка.*

** Я зробив (ла) це не навмисно. Вибачте!*

** Простіть (прости)! – як вибачення за серйозну провину (народна відповідь – «Хай Бог прощає (простить).»).*

** Вибачте ласкаво! Даруйте ласкаво! – підкреслено ввічливі форми вибачення.*

Запам'ятайте!

- Вибачитися - «просити вибачення, усвідомлюючи свою провину», вибачити ж - «виявляти поблажливість, прощати провину». Вибачення завжди супроводжується проханням, навіть якщо виражене лише інтонаційно, без слів.
- При вживанні неприємних або непристойних та подібних їм слів вживається вираз «вибачайте (вибач) на цьому слові». У народі у подібних ситуаціях ще вживаються: сказав би, та піч в хаті, шануючи вас, не приміряючи та інші.
- Вислів «вибачте (вибач)» запозичено українською мовою з польської, де воно первісне означало «побачити, роздивитися, розпізнати». Пізніше це означало «недобачити,

пропустити», звідки й українське пробачити й перебачити. А якщо комусь говорите «вибачаюсь», то це ви самі себе пробачаєте. Це неправильно.

Домашнє завдання:

Виконати впр. 524 (усно), впр. 525 (І завдання - письмово)

П'яте грудня

Розвиток мовлення № 17

Згода. Відмова

Працюємо з підручником.

1. Дати усні відповіді на запитання (с.233).
2. Перегляньте відео про згоду, починаючи від 00:25хв
<https://www.youtube.com/watch?v=LMzUSOYRV7o>
3. Перегляньте відео про відмову, починаючи від 00:25хв
<https://www.youtube.com/watch?v=mMRti0yjsGY>
4. Опрацюйте схему за впр.516.
5. Виконайте усно впр.517, 518.

Домашнє завдання:

Виконати вправу 519. (Складіть і запишіть діалог на одну із запропонованих ситуацій).

Підказка: репліка кожного із учасників діалогу пишеться з нового рядка, перед кожною реплікою ставиться тире. Наприклад:

— *Доброго дня, лікарю. Дозвольте увійти.*

— *Вітаю. Так, проходите, будь ласка. Уважно Вас слухаю.*

Друге грудня

Розвиток мовлення № 16

Запрошення

Працюємо з підручником.

1. Дати усні відповіді на запитання (с.230).
2. Перегляньте відео, починаючи від 03:00хв <https://www.youtube.com/watch?v=pEBm42uXUcA>
3. Виконати усно впр. 509, 510, 511, 512.

Домашнє завдання:

Виконати вправу 514 (І або II завдання).

Перше грудня

Розвиток мовлення № 15

Прохання, умовляння, благання, пропозиція

Працюємо з підручником (с.227).

1. Виконати усно вправи 502, 503, 504.
2. Розрізняйте слова: прошУ і прОшу (с.228). Опрацюйте схему та прочитайте поради.
3. Вправа 506 (усно).

Домашнє завдання:

Виконати вправу 508 (с.229, виберіть І або II варіант), *впр.505.

Двадцять дев'яте листопада

Розвиток мовлення № 14

Комплімент, лестощі, похвала

Працюємо з підручником.

1. С.224, поясніть, як ви розумієте значення речень-епіграфів?
2. Вправи 497, 498, 499, 500 - усно.

Домашнє завдання:

Виконати вправу 501 (с.226, виберіть один із варіантів для виконання домашнього завдання).

Двадцять восьме листопада

Розвиток мовлення № 13

Жанри мовлення. Роль жанрів у житті людини

Працюємо з підручником.

С.221, вправи 490, 491, 492, 494 - усно.

Домашнє завдання:

Виконати вправу 495 (с.224).

Двадцять п'яте листопада

Діагностувальна контрольна робота № 3

Фразеологія

Виконайте тестові завдання <https://vseosvita.ua/test/start/zey714>

Домашнє завдання:

Намалювати ілюстрації до фразеологізмів.

Двадцять четверте листопада

Повторення вивченого з фразеології

1. Пригадайте, що ви знаєте про фразеологізми. Наведіть приклади фразеологізмів.
2. Вправа 1. Поясніть значення фразеологізмів:
Як курка лапою -
Ніде яблуку впасти -
Рукою подати -
На голові ходити -
Тягти кота за хвоста -
Збити з пантелику -
3. Вправа 2. Складіть і запишіть речення із поданими словосполученнями, щоб вони виступали фразеологізмами.

Повісити носа, народитися в сорочці, товкти воду в ступі, теревені правити.

Домашнє завдання:

Повторити матеріал (с.64, 69, 71). Підготуватися до контрольної роботи.

*Виконати тести <https://vseosvita.ua/test/start/cya041>

Двадцять друге листопада

Фразеологізми в літературних творах

1. Пригадайте, що ви знаєте про фразеологізми. Наведіть приклади фразеологізмів.
2. Виконайте письмово вправи 169, 171.
3. Прочитайте оповідання, що розкриває значення фразеологізму “Лякана ворона і куца боїться”. Знайдіть і **випишіть** фразеологізми, усно поясніть їхнє значення.

Якось улітку ми з татом і двома моїми друзями вирушили у похід з ночівлею. Пізно увечері тато пішов порибалити, а ми сиділи у наметі, розповідали страшенні історії. І так ми налякали один одного, що боялися з намету носа висунути. Як то кажуть, у страху великі очі. "Розходьтесь по наметах, хлопці, завтра вставати рано", - сказав мій тато. "Дивіться, який місяць ясний, видно, хоч голки збирай". Ми вийшли з намету, хоча страшно було дуже - здавалося, що за кожним кущем хтось сидить. Тоді я й зрозумів, що означає прислів'я "Лякана ворона і куца боїться".

Домашнє завдання:

Повторити матеріал (с.64, 69, 71). Скласти твір або невелике оповідання, розкривши значення фразеологізму **“заварювати / заварити кашу”**.

*Скласти 5 речень із будь-якими фразеологізмами із впр.163

Двадцять перше листопада

Фразеологізми в мовленні людини

1. Дайте усні відповіді на запитання (с.70-71).
2. Вправи 167, 168 (письмово).
3. Перегляньте [відео](#), запишіть по 1 фразеологізму з кожного слайду. Запам'ятайте їх значення. Складіть 3 речення з виписаними фразеологізмами.

Домашнє завдання:

Повторити матеріал (с.71), впр. 170.

Вісімнадцяте листопада

Джерела українських фразеологізмів

1. Пригадайте за таблицею (с.69), які є джерела українських фразеологізмів.
2. Вправа 1.

Завдання: вибрати з-поміж запропонованих фразеологізмів відповідні за значенням і записати їх.

Розмотати клубок; за щучим велінням, скоро казка мовиться, дати гарбуза, як з голочки, скринька Пандорри, Содом і Гоморра, впіймати за хвіст жар-птицю; вогонь Прометей, альфа й омега, плутатися під ногами, земля обітована, муки Тантала, не святі горшки ліплять, передати куті меду.

Побут: ...

Ремесла та інші види виробничої діяльності: ...

Усна народна творчість: ...

Міфологія: ...

Біблія: ...

3. Вправа 2.

Переписати, вибравши з дужок слово, щоб утворився фразеологізм. Розкрити значення записаних фразеологізмів, визначити їх джерело, знайти фразеологізми-синоніми. За потреби звернутися до фразеологічного словника.

Спалити (дрова, листи, кораблі); гнути (гілку, кирпич, деревце); дати (відповідь, милостиню, слово); дерти (носа, пір'я, папір); коптити (м'ясо, небо, ковбасу), наламати (дров, трісок, парканів); винаходити (двигун, велосипед, ракету).

4. Виконати тестові завдання:

- 1) З'єднай синонімічні фразеологізми.

1. У кишенях свистить	А Годувати копняками
2. Частувати кулаками	Б Кричати на гвалт
3. Бити на сполох	В Ні гроша за душею
4. Пробирають дрижаки	Г Зуб на зуб не попадає
5. Пошити в дурні	Д Обвести довкола пальця
6. Сидіти як на голках	Е Мати страх на душі
- 2) З'єднай фразеологізми-антоніми.
1. Водю не розлити	А Працювати до сьомого поту
2. Зарубати на носі	Б Як кішка з собакою
3. Все в руках горить	В І за холодну воду не братися
4. Байдики бити	Г Викинути з голови

Домашнє завдання:

Повторити матеріал (с.69, таблиця), впр. 154 (виконати за зразком):

ЗРАЗОК. **Теревені правити:** синонім - *точити* ляси, антонім - *тримати* язик за зубами.

Сімнадцяте листопада

Джерела українських фразеологізмів

1. Перегляньте відео. Які джерела фразеологізмів ви запам'ятали?
<https://www.youtube.com/watch?v=ymOX7kBX3Bw>
2. Розгляньте таблицю (с.69). Розкажіть про джерела фразеологізмів, доповнюючи відповідь власними прикладами.
3. Виконайте впр.163 (письмово), впр.165 (усно).

Домашнє завдання:

Повторити матеріал (с.69), впр.166 (І), *впр.164.

П'ятнадцяте листопада

Різновиди фразеологічних одиниць (прислів'я, приказки, крилаті вислови, афоризми)

1. Перегляньте фрагмент відеоуроку, натискаючи на паузи, щоб виконати завдання
https://www.youtube.com/watch?v=QHyK0IX_yWA&t=129s
2. Виконати усно вправи 156, 157, 158.
3. Виконати письмово вправу 159.

Домашнє завдання:

Повторити матеріал за таблицею (с.67), впр.160 (І).

Чотирнадцяте листопада

Фразеологічний словник

1. Виконати впр.149 (письмово).
2. Гра "Упізнай фразеологізм за малюнками" <https://www.youtube.com/watch?v=Qw7tr-rpTO8>
3. Поясни усно значення фразеологізмів https://www.youtube.com/watch?v=7_6x53IzlRs
4. Прочитайте слова дня на с.73. Поясніть значення тих, які вам відомі.
5. Виконати вправи 176, 177, 178. (усно).

Домашнє завдання:

Повторити матеріал § 20, впр.180 (виконайте одне завдання на вибір).

Одинадцяте листопада

Фразеологізми

1. Перегляньте відео <https://www.youtube.com/watch?v=e7In0tWCNY0>
2. Виконати вправу 147 (усно).
3. Дайте відповіді на запитання (с.63-64).
4. Впр.149, 150 (письмово).

Домашнє завдання:

Повторити матеріал § 20, впр.153; *впр.151.

Десяте листопада
Контрольна робота №2
Інформація. Текст
Диктант

1. Запишіть у зошиті:

Десяте листопада
Контрольна робота №2
Інформація. Текст
Диктант
Квіти живуть

2. Послухайте уважно текст диктанту та напишіть його **охайно** під диктовку вчителя.
https://www.youtube.com/watch?v=IDw6Q6v_39I
3. Зверніть увагу на написання таких слів: *Катерина Білокур, Париж, різьблене, ярмо, тайкома, приїжджати.*
Ярмо - це упряж для робочої великої рогатої худоби, зроблена з дерев'яних брусків, з'єднаних у вигляді рами, яку одягають на шию тварин.

Домашнє завдання:

Пригадайте все, що знаєте про фразеологізми.

Критерії оцінювання диктанту.

× Бали	Кількість помилок
1	15-16 і більше
2	13-14
3	11-12
4	9-10
5	7-8
6	5-6
7	4
8	3
9	1+1 (негруба)
10	1
11	1 (негруба)
12	-

Восьме листопада
Повторення вивченого із теми "Інформація. Текст"

1. Пригадайте.
 - Що таке інформація? Які є види і способи подання інформації?
 - Що таке текст?
 - Які є типи мовлення?
 - Які особливості кожного типу?

2. Виконати впр.430 (I - усно, II - письмово).
3. Впр 448 на с.193 (I і II - усно, III - письмово).

Домашнє завдання:

Виконати вправу 496 (I).

Сьоме листопада

Розвиток мовлення № 12

Читання з метою набуття чуттєвого та естетичного досвіду

1. Розгляньте схему на с.213. Сформулюйте і запишіть запитання, відповіді на які містить схема. Доберіть власні приклади на підтвердження думки.
2. Дайте усні відповіді на запитання на с. 218.
3. Впр.498 (усно).
4. Впр.499 (письмо).
5. Впр. 500, 501 (усно).

Домашнє завдання:

Виконати вправу 502 (напишіть есе на одну із запропонованих тем).

Четверте листопада

Розвиток мовлення № 11

Читання. Види читання. Мета читання.

Читання з метою отримання інформації

1. Працюємо з підручником.

Дайте усні відповіді на запитання на с.212 (впр. 485).

2. Робота зі схемою (с.213).

Сформулюйте і запишіть запитання, відповіді на які містить схема. Доберіть власні приклади на підтвердження думки.

3. Вправи 488, 489 (I, II).

Домашнє завдання:

Виконати вправу 490 (I і II).

Третє листопада

Розвиток мовлення № 10

Роздум. Побудова роздуму.

Роздум на тему екології

1. Поміркуймо:
 - 1) Які типи мовлення ви знаєте?
 - 2) У чому полягає мета розповіді?
 - 3) Яка мета опису?
 - 4) Що називають роздумом?
2. Перегляньте відео, починаючи з 05 хв 09 с <https://www.youtube.com/watch?v=UK4jFL6j7RE>
3. Розгляньте малюнок на с.208. Прокоментуйте зображене.
4. Виконайте усно впр.480, 482.

Домашнє завдання:

Виконати вправу 484 (III). Напишіть роздум, дотримуючись схеми:

ТЕЗА — 1 або 2 АРГУМЕНТИ (докази) — ВИСНОВОК.

Перше листопада

Розвиток мовлення № 9

Опис. Побудова опису.

Опис тварини

1. Слова дня: **каліт**ка, **хурд**елиця.
2. Перегляньте відео <https://www.youtube.com/watch?v=1jVgFaHwvtw>
3. Виконайте усно вправи 467, 468, 469, 471.

Домашнє завдання:

Виконати вправу 473 (II або III).

Тридцять перше жовтня
Розвиток мовлення № 7, №8
Первинні і вторинні тексти.
Розповідь. Побудова розповіді.
Розповідь про себе

1. Слова дня: **заоща**дження, **фінан**си; **мрі**я, **візуалі**зація.
4. Вправи 447, 451 (усно).
5. Прочитайте матеріал на с.196. Виконайте усно вправи 452, 453.

Домашнє завдання:

Виконати вправу 454 (завдання на вибір).

Двадцять перше жовтня
Розвиток мовлення №6
Текст. Тема, підтема (мікротема)

1. Слова дня: **віна**хід, **технол**огія, **мікрот**ема, **роботот**ехніка.
2. Виконайте усно впр. 433. Дайте відповіді на запитання на с.187.
3. Перегляньте відео 1 https://www.youtube.com/watch?v=7a0JeH6qn_0 та відео 2 <https://www.youtube.com/watch?v=Zyw1c9HZhN0>
4. Виконайте впр. 434, 435, 436 (усно), а впр.437 (письмово).

Домашнє завдання:

Виконати вправу 438 (III).

Двадцять жовтня
Розвиток мовлення №5
Текст. Повторення вивченого

1. Слова дня: **заздалегі**дь, **ненаст**анно, **самооц**інка. Поясніть лексичне значення слів. Складіть усно речення із цими словами.
2. Запишіть тему уроку.
3. Перегляньте відео до 08 хв. <https://www.youtube.com/watch?v=VvW55n7a-B4>
4. **Працюємо з підручником** (автори Голуб, Горошкіна, 2022 рік) за [покликанням](#).
 - 1) Прочитайте матеріал на с.183.
 - 2) Виконайте усно вправи 427, 428, 429.
 - 3) Впр.430 (письмово).

Домашнє завдання:

Виконати вправу 432 (I) - письмово;

*впр.432 (II, III).

Пояснення до виконання домашнього завдання (I завдання):

Підготувати анотацію до книжки.

Ано́тація (лат. annotatio — зауваження, помітка) — короткий виклад змісту книги, статті тощо.

Вісімнадцяте жовтня
Розвиток мовлення №4
Джерела інформації.
Добір і пошук інформації

1. Слова дня: **фейк, побрехЕньки**. Поясніть лексичне значення слів.
2. Запишіть тему уроку.
3. **Працюємо з підручником** (автори Голуб, Горошкіна, 2022 рік) за [покликанням](#).
 - 1) Прочитайте матеріал на с.181.
 - 2) Виконайте усно вправи 423, 424 - с.181, впр.425 - с.182.

Домашнє завдання:

Виконати вправу 426 (I або II) - письмово; III - усно. Завдання для виконання обрати самостійно.

Сімнадцяте жовтня
Розвиток мовлення №3
Види інформації.

Звукова та мультимедійна інформація

1. Слова дня: **захОплення, натхнЕння**. Усно складіть із ними речення.
2. Запишіть тему уроку.
3. **Працюємо з підручником** (автори Голуб, Горошкіна, 2022 рік) за [покликанням](#).
 - 1) Дайте усні відповіді на запитання на с.177.
 - 2) Виконайте усно вправи 476 - с.177, впр.477 - с.178.
Послухайте музичний твір. Розкажіть про свої емоції, викликані музикою.
<https://www.youtube.com/watch?v=ShTJXwB16EA>
 - 3) Прочитайте матеріал впр.419 та відомості про мультимедійну інформацію на с.179.

Домашнє завдання:

Виконати впр.422 (I). Як написати есе, перегляньте матеріал на с.164.

Чотирнадцяте жовтня
Розвиток мовлення №2
Види інформації.

Текстова, графічна, числова інформація

1. Слова дня: **дріб'язкОвий, достемЕнний**. Усно складіть із ними речення.
2. Запишіть тему уроку.
3. **Працюємо з підручником** (автори Голуб, Горошкіна, 2022 рік) за [покликанням](#).
 - 1) Дайте усні відповіді на запитання на с.171.
 - 2) Виконайте усно вправи 406, 407 - с.172.
 - 3) Дайте усні відповіді на запитання на с.173-174. Впр. 411 (усно), 413.
 - 4) Виконайте письмово вправу 413.

Домашнє завдання:

Виконати впр.415 (III або IV).

Тринадцяте жовтня
Розвиток мовлення №1
Повторення вивченого в 1-4 класах
Інформація

1. Запишіть тему уроку.

2. **Працюємо з підручником** (автори Голуб, Горошкіна, 2022 рік) за [покликанням](#).

- 1) Дайте усні відповіді на запитання на с.168.
- 2) Розгляньте таблицю (с.168-169) та ознайомтеся з формами подання інформації. Наведіть усно приклади кожної форми.
- 3) Виконайте усно вправи 399, 400, 401 (I) - с.169, 170.
- 4) Виконайте письмово вправу 401 (II).

Домашнє завдання:

Виконати впр.403 (I).

Одинадцяте жовтня
Контрольна робота №1
Лексикологія
Тести

Виконати контрольну роботу за покликанням <https://vseosvita.ua/test/start/whx619>

Десяте жовтня
Суржик

1. Слово дня: **сУміш, окрАса**.
Знайдіть у словнику значення цих слів. Усно складіть із ними речення.
2. Запишіть тему уроку.
3. **Працюємо з підручником** (автори Голуб, Горошкіна, 2022 рік) за [покликанням](#).
 - 1) Впр.140, 141, 142, 143, 145 (усно) - с.60.
 - 2) Виконайте письмово вправу 146 (I).
 - 3) Виконайте тести на с. 49, 57, 62.

Домашнє завдання:

Виконати тести <https://naurok.com.ua/test/join?gamecode=1540545>

Підготуватися до контрольної роботи за темою “Лексикологія”.

Сьоме жовтня
Лексична помилка

1. Слово дня: **прем’Єра, дебЮт**.
Знайдіть у словнику значення цих слів. Усно складіть із ними речення.
2. Запишіть тему уроку.
3. Перегляньте відео <https://www.youtube.com/watch?v=Gk7b4Y7f3gc>. намагайтеся виконувати запропоновані у відео завдання, натискаючи на паузи.
4. **Працюємо з підручником** (автори Голуб, Горошкіна, 2022 рік) за [покликанням](#).
 - 1) Впр.133, 134 (усно).
 - 2) Виконайте письмово вправи 135, 136, 137.

Домашнє завдання:

Вправа 139 (виконати одне завдання на вибір).

Шосте жовтня
Слова обмеженого вживання.
Діалектні, професійні слова й терміни

1. Слово дня: **обрУс**.
Знайдіть у словнику значення цього слова.
2. Запишіть тему уроку.
3. Перегляньте відео <https://youtu.be/F8bH40T-8Vc>

4. **Працюємо з підручником** (автори Голуб, Горошкіна, 2022 рік) за [покликанням](#).

1) Впр.126, 127, 128 (усно).

2) Виконайте письмово вправи 129, 130.

Домашнє завдання:

Вправа 132 (виконати одне завдання на вибір).

Четверте жовтня

Групи слів за вживанням.

Загальноживані слова

1. Слово дня: **емпАтія**.

Знайдіть у словнику значення цього слова. Складіть із ним речення, зачитайте його своїм батькам.

2. **Працюємо з підручником** (автори Голуб, Горошкіна, 2022 рік) за [покликанням](#).

1) Впр.113 (усно).

2) Дайте усні відповіді на запитання (с.51). Прочитайте матеріал таблиці у впр.114.

3) Виконайте вправи 115, 117.

Домашнє завдання:

Вправа 124 (виконати одне завдання на вибір).

Третє жовтня

Активна й пасивна лексика

1. Слово дня: **дбайливість**.

Впр.102 (усно).

2. **Працюємо з підручником** (автори Голуб, Горошкіна, 2022 рік) за [покликанням](#).

1) Прочитайте матеріал впр.98 (с.44).

2) Виконайте вправи 99, 101 (с.45).

Домашнє завдання:

Виконати вправу 103 (I).

Тридцяте вересня

Неологізми. Письменницькі новотвори

1. Слово дня: **інновація**.

Знайдіть у словнику значення цього слова. Складіть усно із цим словом речення.

2. Виконайте усно вправу 104 та дайте відповіді на запитання на с. 47.

3. Розгляньте таблицю (с.105). Поясніть, що таке *неологізми* та *письменницькі новотвори*.

4. Виконайте письмово впр. 106.

Розібрати за будовою слово "наплічник".

Домашнє завдання:

Впр.107 - I і II завдання (усно), III - письмово.

Двадцять дев'яте вересня

Словник іноземних слів

1. Слово дня: **вбачАти**.

Усно поясніть значення цього слова. Складіть і запишіть із ним речення, зачитайте його своїм батькам.

2. **Працюємо з підручником** (автори Голуб, Горошкіна, 2022 рік) за [покликанням](#).

1) Виконайте усно вправи 94, 95 (с.42).

2) Виконайте письмово вправу 96 (I завдання - письмово, II - усно).

Домашнє завдання:

Виконати вправу 97 (І - письмово, ІІ, ІІІ - усно).

Двадцять сьоме вересня

Букви *и* та *і* у словах іношомовного походження

1. Слово дня: **екосистема**.
2. **Працюємо з підручником** (автори Голуб, Горошкіна, 2022 рік) за [покликанням](#).
 - 1) Вправа 87 (с.38) - усно.
 - 2) Вправа 88 - письмово.
3. Вибірковий самодиктант.

Випишіть тільки ті слова, які пишуться з буквою **И**. З'ясуйте лексичне значення незрозумілих слів за словником.

Каз..но, п..кулі, с..ртакі, ф..аско, р..нетитор, ш..фон, деф..ле, пер..метр, пр..нтер, реч..татив, імб..р, ор..гінал, брав..симо, к..парис, інс..нуація, д..ктатор, д..відент, експер..мент, бенеф..с, с..мптом.

Двадцять шосте вересня

Подвоєння та подовження приголосних у словах іношомовного походження

1. Слово дня: **вагАтися, міркувАти, квАпитися**.
2. **Працюємо з підручником** (автори Голуб, Горошкіна, 2022 рік) за [покликанням](#).

Вправа 81 (дайте усні відповіді на запитання). С.36.

Вправа 82 (усно). Формулюємо правила.
3. Запишіть подані слова у два стовпчики: 1) з подвоєними буквами; 2) без подвоєних букв.

Ма(н)а, но(т)а, анте(н)а, Оді(с)ей, Жа(н)а, Ні(ц)а, су(м)а, ва(т), андо(р)ський, інтерме(ц)о, ва(н)а, сю(р)еалізм, тра(с)а, і(п)одром, а(л)ея, Маро(к)о.

Домашнє завдання:

Повторити правила (впр.82),
вправа 83 (с.37).

Двадцять третє вересня

Написання м'якого знака у словах іношомовного походження

1. Дайте усні відповіді на запитання.

Питання для самоперевірки

1. З'ясуйте, у яких словах іношомовного походження пишуть апостроф.
 2. Пригадайте, коли не вживають апостроф у словах іношомовного походження.
 3. У яких випадках в словах іношомовного походження пишуть м'який знак?
 4. Визначте, коли не вживають м'який знак у словах іношомовного походження.
 5. Поясніть, чому в словах маляр, ілюзія, нюанс, дюна не пишуть м'який знак.
 6. Прокоментуйте правопис іношомовних власних назв Д'Артаньян, Д'Обіньє, О'Генрі, О'Кейсі.
2. Виконайте вправи.

Вправа 1. Поставте на місці крапок, де потрібно, апостроф чи м'який знак.

Ком...юніке, кур...йоз, міл...йон, б...юро, дос...є, кан...йон, бар...єр, деб...ют, сер...йозний, ал...янс, прем...єр, миш...як, б...юлетень, конференс...є, грав...юра, інтерв...ю, суб...єкт, кар...єра, дистриб...ютор, н...юс-мейкер, компан...йон, ател...є, інтер...єр, ін...єкція, м...юзикл, пан...європейський, дос...є, ад...ютантс...кий.

Вправа 2. Запишіть слова в три колонки: 1) зі вставленим м'яким знаком; 2) зі вставленим апострофом; 3) без апострофа й м'якого знака.

Профіл., б..юлетень, біл..ярд, мад..яр, ідал..го, бар..єр, антресол., прес-пап..є, дос..є, н..юанс, агал..матоліт (дрібнозерниста гірська порода), інтерв..ю, порт..єра, прод..юсер, ад..ютант, ескадрил..я, ф..юзеляж, ал..бом, миш..як, лос..йон, квадрил..йон, б..юро, комп..ютер, пас..янс.

Ключ. З других букв першої колонки прочитайте два слова з вислову В. Крищенка: „Хто ми в світі без ... ?”

Двадцять перше вересня

Написання м'якого знака у словах іншомовного походження

1. Слово дня: **джерело**.
2. Перегляньте фрагмент відео (від початку до 1:35 хв)
<https://www.youtube.com/watch?v=gIua9koR7Cs>

Запам'ятайте речення: **Де ти з'їси лини?** (Після приголосних букв цього речення пишемо м'який знак у словах іншомовного походження).

3. **Працюємо з підручником** (автори Голуб, Горошкіна, 2022 рік) за [покликанням](#).
Вправи 77, 78 (усно). С.34.
4. **Коментоване письмо**.

Завдання: запишіть слова, підкресліть м'який знак, поясніть правила вживання.

Дюна, ілюзія, ательє, шприц, рулон, мільярд, Булонь, бал, кабель, каніфоль, каньйон, Мольєр, фільм, залп, магістраль, бульйон, калькулятор, калька, кальмар.

Домашнє завдання:

Запишіть слова, розподіливши їх у дві колонки: 1) у яких пишемо знак м'якшення; 2) у яких ставимо апостроф. З'ясуйте усно за словником іншомовних слів виділені слова.

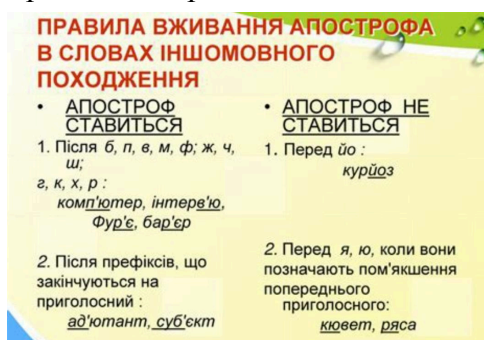
Бар..єр, він..єтка, **кон..юнктура**, **ал..янс**, Лавуаз..є, монпанс..є, Кордил..єри, П..єр, ад..юнкт, тюл., Гол..фстрім, кавал..када, Женев'єва, конферанс..є, порт..єра.

Двадцять вересня

Апостроф у словах іншомовного походження.

Тренувальні вправи

1. Пригадайте правила вживання апострофа в іншомовних словах.

2. Виконайте вправу.

Завдання. Запишіть слова у дві колонки: 1) у яких вживається апостроф; 2) у яких не вживається апостроф.

Інтерв...ю, прем...єра, миш...як, грав...юра, кап...юшон, краков...як, інтер...єр, кур...єр, б...юро, ф...юзеляж, транс..європейський, манік..юр, ком..юніке, авант..юра, п...єдестал.

Домашнє завдання:

Вправа 74 (с.33). Виконати тест <https://vseosvita.ua/test/start/jbl991>

Дев'ятнадцяте вересня

Апостроф у словах іншомовного походження

1. Перегляньте фрагмент відео (від 00:45 хв до 1:54 хв)
<https://www.youtube.com/watch?v=1oIc6sz5kyA>, натискайте на паузи, щоб краще запам'ятати або відеопрезентацію <https://www.youtube.com/watch?v=WTy6DIF3VuY> (від 1:25 хв до 2:50 хв).

2. **Працюємо з підручником** (автори Голуб, Горошкіна, 2022 рік) за [покликанням](#).

1) Вправи 71, 72 (усно). С.32.

2) Вправа.

Випишіть тільки ті слова, у яких потрібно вставити апостроф. За словником з'ясуйте значення незрозумілих слів.

Ком...юніке, кур...йоз, міл...йон, б...юро, дос...є, кан...йон, бар...єр, деб...ют, сер...йозний, ал...янс, прем...єр, миш...як, б...юлетень, конференс...є, грав...юра, інтерв...ю, комп...ютер, суб...єкт, кар...єра, дистриб...ютор, н...юс-мейкер, компан...йон, ател...є, інтер...єр, ін...єкція, кур...єр, м...юзикл, пан...європейський, кап...юшон, дос...є, ад...ютанс...кий.

Домашнє завдання:

Вправа 75 (III), *II.

Чотирнадцяте вересня

Групи слів за походженням: власне українські та запозичені

1. Перегляньте відеоурок <https://www.youtube.com/watch?v=TIzqOtpmYWE>. Спробуйте виконати запропоноване завдання наприкінці відео, натиснувши на паузу.

2. **Лексична хвилинка.**

Дібрати до слів іншомовного походження українські відповідники.

Унікальний, аудієнція, стимул, раціональний, дефект, тріумф, бібліотека.

Довідка: рідкісний, вада, прийом, успіх, поштовх, книгозбірня, розумний.

3. **Вибіркова робота.**

Виписати власне українські слова. До виділених слів дібрати синоніми.

Багаття, фарватер, гай, держава, сузір'я, боксер, баскетбол, прізвище, передбачати, вариво, вермішель, чарівний, мрія, інтуїція, вибалок, кафе, золота, реверанс, відродження, смуга, рюкзак, зачарований, нездара, дуель, малесенький, кременезний, леді.

Домашнє завдання:

За допомогою словника з'ясувати походження і значення слів: *гігантський, консенсус, реальний, рандеву, дистанція, сек'юриті*. Із двома словами на вибір скласти словосполучення.

Тринадцяте вересня

Пароніми

1. Перегляньте відеоурок.

<https://youtu.be/xWGuggIatKA>

2. Вправа "Добери пару".

Завдання: Знайди пароніми й запиши їх парами. З однією парою паронімів склади й запиши 2 речення.

Воєнний, сніжний, адресат, лікарський, сніговий, талан, посмішка, військовий, лікарняний, талант, адресант, усмішка.

Домашнє завдання:

Розкрийте дужки, добираючи потрібне слово. Запишіть речення. Над кожним словом **четвертого** речення надпишіть частини мови, до яких вони належать.

1. Продавець розповів про правила й умови (*ефектного, ефективного*) використання кухонного комбайна.
2. Ця земельна (*дільниця, ділянка*) була передана дитячому будинку.
3. (*Кристал, кришталь*) виблискував на сонці, як дорогоцінний (*кристал, кришталь*).
4. Наша торговельна (*компанія, кампанія*) шукає веселу, кмітливу (*компанію, кампанію*) для співпраці.

Друге вересня

Вступ. Українська мова в житті українців

Домашнє завдання:

Повторити матеріал про вивчені частини мови (іменник, прикметник, дієслово, займенник та числівник).

Знайти й виписати 2 прислів'я про мову, надписати над кожним словом, до якої частини мови вони належать.

Шосте травня

Діалог. Тире при діалозі

1. Запишіть дату й тему уроку.
2. Прочитайте текст вправи 495. Хто бере участь у розмові? Простежте, як передано на письмі слова кожного учасника спілкування, які розділові знаки вжито.
3. Прочитайте правила на с. 183.
4. Виконайте вправу 496.

Домашнє завдання:

Повторити теоретичний матеріал (с.183).

Переписати діалог, членуючи його на репліки та розставляючи розділові знаки. Підкреслити звертання та вставні слова.

Ти спиш, Семене, при вікні Ні То може плачеш в тишині Ні А двійок не було в ці дні Ні То просто думаєш дивак Так Одержав вісті ти сумні Ні Про що ж ти думаєш Семене Щоб відчепився ти від мене.

П'яте травня

Розділові знаки в реченнях із прямою мовою

1. Запишіть дату й тему уроку.
 2. Повторіть правила на с.179-180.
 3. Виконайте вправу 492.
 4. **Записати** речення. **Поставити** пропущені розділові знаки. **Зобразити** схеми речень із прямою мовою. **Визначити** частини мови в третьому реченні.
1. Немає в світі нічого сильнішого за людину тихо говорить він.
 2. Я так завзято благаю слово Не мовчи!
 3. Лис подумав Сьогодні гарна пора для полювання.
 4. От добрий і премудрий цар! вигукували звірі.

Двадцять дев'яте квітня

Розділові знаки в реченнях із прямою мовою

Увага! Пишуть ті, хто не був на онлайн-уроці!

1. Запишіть дату й тему уроку.
 2. Пригадайте правила (с.179-180).
 3. Вправа 493. Вказати частини мови в 3 і 4 реченнях.
 4. Знайди помилку. Якого розділового знака не вистачає в реченні. Запиши правильно!
Зобрази схеми цих речень.
- 1) «Добрий вечір вам» – пролунав позаду дівочий голос.
 - 2) Зустріла черепаха орла та й каже «Навчи мене літати».
5. Скласти речення, що відповідають схемам.
- 1) «П?» - а.
 - 2) А: «П».
 - 3) А : «П!»

Домашнє завдання: **(ДЛЯ ВСІХ)**

Записати речення. Поставити пропущені розділові знаки. Зобразити схеми речень із прямою мовою. Визначити частини мови в останньому реченні.

- 1) Що ти майструєш? запитав батько.
 - 2) Розкішні жита вродили цього року посміхається у вуса дідусь.
 - 3) В одному з віршів Микола Сингаївський писав Я люблю наш тихий сад і осінній листопад.
 - 4) Керівник туристичного гуртка запропонував учням Спробуйте самостійно розробити маршрут подорожі.
 - 5) Вона часто поглядала на небо й казала Згадаєш мої слова любонько!
- Сьогодні неодмінно буде дощ і ми всі добряче вимокнемо.

Двадцять восьме квітня

Пряма мова. Речення з прямою мовою

Увага! Пишуть ті, хто не був на онлайн-уроці!

1. Запишіть дату й тему уроку.
2. Перегляньте відеоурок. Намагайтеся виконувати запропоновані завдання, натискаючи на паузи. https://youtu.be/CCUh_gCY5x0
3. Опрацюйте теоретичний матеріал (с.179-180).
4. Вправа 487 (усно).
5. Зверніть увагу!

Речення з прямою мовою можна зобразити за допомогою таких схем:

1. А: «П».
 2. А : «П?»
 3. «П», - а.
 4. «П?!» - а.
- (П - пряма мова; А, а - слова автора.)

6. Вправа.

Спишіть речення, ставлячи пропущені розділові знаки Обґрунтуйте вживання розділових знаків при прямій мові. Зобразіть схеми речень.

- 1.Лис подумав Сьогодні гарна пора для полювання.
- 2.Лис перший заговорив до звірів Любі мої, не бійтеся мене!
- 3.Звірі зраділи Так ти тепер будеш нашим царем?
4. Тут він був! Шукайте його! – кричали передні.
- 5.От добрий і премудрий цар! вигукнули звірі.
6. Як це йому вдалося нас одурити? питали один в одного звірі.

Домашнє завдання: **(ДЛЯ ВСІХ)**

Повторити правила на с.179-180, впр.488.

Двадцять сьоме квітня

Контрольна робота # 7

Відомості із синтаксису й пунктуації. Речення з однорідними членами. Звертання. Вставні слова. Складні речення

Увага! Контрольну роботу виконуєте за посиланням сьогодні до 17:00. Дається тільки одна спроба, тому будьте уважні і не поспішайте. Бажаю успіхів!

<https://naurok.com.ua/test/join?gamecode=1023169>

Домашнє завдання: **обов'язкове для всіх!**

Списати, розставити пропущені розділові знаки, виконати письмовий синтаксичний розбір речень (підкреслити всі члени речення, надписати частини мови, дати характеристику реченням):

Сонце вже заховалось і по житньому полю потяглися вечірні тіні.

Зранку піднімався легкий туман а перед обідом почав накрапати дощик.

Дев'ятнадцяте квітня

Розвиток мовлення

Ділові папери. Оформлення конверта

1. Запишіть дату й тему уроку.

2. Словниковий самодиктант.

Утворіть кличний відмінок від поданих слів. Із двома словами складіть речення із звертанням.

Верба, сестра, вчителька, Вероніка, Захар, Валентин, Валентина, дід, вечірня зіронька, шановний пан, зелена травичка, люба матуся.

3. Розгляньте поданий нижче матеріал.

4. У зошит запишіть визначення поданих на 2 слайді понять та вивчіть їх напам'ять:

Адресат - ...

Адресант - ...

Адрес - ...

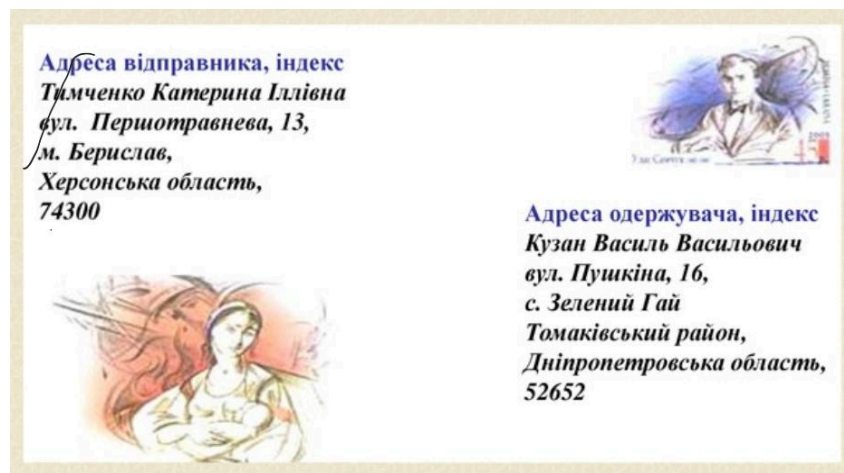
Адреса - ...

Аби мандрівка була успішною та лист знайшов свого адресата, важливо правильно підписати поштовий конверт.

Запам'ятайте:

- **Адресат** – той, хто отримує лист, телеграму.
Лист не знайшов адресата.
- **Адресант** – той, хто адресує, надсилає лист.
Адресант повинен чітко підписуватися.
- **Адрес** – письмове ювілейне вітання особі чи установі.
Ювілярові вручили вітальний адрес.
- **Адреса** – місце проживання особи або розташування установи, напис на конверті, телеграмі.
Правильно пишеть адресу.

Увага! Подивіться на скорочення:

вул. (вулиця), м. (місто), с. (село).

Обов'язково зверніть увагу на **розділові знаки!**

Домашнє завдання:

Уявіть, що вам потрібно надіслати лист комусь із рідних чи знайомих. Накресліть ОХАЙНО уявний конверт (або виготовіть його із паперу) і напишіть свою адресу та адресу адресата.

Скористайтесь поданим вище зразком.

П'ятнадцяте квітня

Розвиток мовлення

Написання листа до рідної людини з використанням звертань і вставних слів

1. Запишіть дату й тему уроку.
2. Пригадайте, що таке звертання? У якому відмінку вживаються звертання? А які вставні слова ви пам'ятаєте?
3. Перегляньте [відео](#) до 6:14 хвилини за посиланням . Виконуйте запропоновані завдання, натискаючи на паузи.
4. Прочитайте зразок листа.

Дорога Марійко!

Одержала від тебе листа, щиро дякую. У мене справи йдуть добре, навчаюся на «відмінно». Продовжую відвідувати музичну школу, це мені дуже подобається. Мрію стати співачкою. А ще займаюся в спортивній секції.

А як справи у тебе? Як навчання, дозвілля? Напиши. Буду чекати. Найщиріші побажання твоїм рідним.

21 березня 2012 року

Твоя подруга Настя.

5. Напишіть листа мамі (татові, сестрі, брату, бабусі чи дідусеві). Використайте звертання та вставні слова.

Сьоме квітня
Розвиток мовлення № 23
Аудіювання уривку твору сучасної дитячої літератури,
що містить однорідні члени речення
Смугаста палиця

1. Запишіть у зошити дату, тему уроку, заголовок тексту.
2. Прослухайте уважно [текст](#).
3. Виконайте тести.

1. До якого стилю належить даний текст?

- а) наукового;
- б) художнього;
- в) публіцистичного.

2. Яке покарання, як правило, терпів хлопець за свої витівки?

- а) його сварили;
- б) йому все так проходило;
- в) його мучила совість.

3. Що відповідала мати на скарги?

- а) що хлопець втратив контроль над собою;
- б) став геть неслухняним;
- в) що він геть відбився від рук.

4. Одного дня хлопець з'явився у дворі з:

- а) палицею;
- б) з указкою;
- в) з прутиком.

5. Хлопчика звали:

- а) Сашком;
- б) Мишком;
- в) Миколкою.

6. Як пояснив герой, чому ходить з палицею?

- а) «Подобається — я й ходжу»;
- б) «Мене заставили, тому й ходжу»;
- в) «Я змушений це робити».

7. Як пояснила жінка призначення смуг на палицях?

- а) вказують, що палиця належить літній людині;
- б) для того, щоб усі знали: іде сліпий;
- в) вони надають палиці естетичного вигляду.

8. Яку групу слів за значенням вжито в даному реченні: «Палиця манила, кликала, притягувала, дратувала»?

- а) синоніми;
- б) антоніми;
- в) омоніми.

9. Хлопець згадав людину, яка дивилися:

- а) в небо;
- б) вдалеч;
- в) під ноги.

10. Чому він захотів позбутися палиці?

- а) була зайвою;
- б) здалась негарною;
- в) зрозумів, що вирвав її з рук сліпого.

11. Куди хлопець подів палицю?

- а) віддав хлопцям;
- б) закинув за паркан;
- в) загубив на вулиці.

12. Як автор образно назвав совість?

- а) жорстоким цвяшком;
- б) безжалісним буравчиком;
- в) гострими кігтями.

4. **Спишіть** речення, **розставте** пропущені розділові знаки, **підкресліть** однорідні члени речення відповідно до їхньої синтаксичної ролі.

Мишко метався по вулицях заглядав в обличчя перехожих.

Він шукав підняте підборіддя капелюх темні окуляри.

А Мишко бачить усе і будинки і метелика, який помилково залетів у місто, і листя і хмари і пташок.

П'яте квітня

Шосте квітня

Розвиток мовлення № 21, № 22

Контрольний докладний переказ тексту розповідного характеру з елементами роздуму, що містить однорідні члени речення

Собака – друг людини

1. Запишіть у зошити дату, тему уроку, заголовок переказу.
2. Прослухайте текст переказу.

<https://www.youtube.com/watch?v=uvmRNkrKt98>

3. Спробуйте усно переказати текст за планом.

План

1. Згадки про собак.
2. Що ми знаємо про цих тварин?
3. Що вміє собака?
4. Схожість чотирилапого з людиною.
5. Цікаве про собак.
4. Прослухайте текст ще раз.
5. Напишіть переказ на чернетку.
6. Перевірте написане.

7. Перепишіть текст переказу в зошит.
8. Перевірте ще раз написане.
9. Сфотографуйте роботу й надішліть на електронну пошту.

Тридцять березня
Розвиток мовлення № 22

Читання мовчки тексту, що містить однорідні члени речення

1. Запишіть тему уроку та заголовок тексту.
2. Прочитайте уважно текст.

Сопілка з маминої калини

Майже в усіх народів є улюблені рослини-символи. У канадців - клен, у росіян – берізка, а в нас – верба й калина. Правду каже прислів'я: без верби й калини нема України. З давніх-давен наш народ опоетизував цей кущ, оспівав у піснях. В калині, кажуть, материна любов і мудрість. Наруга над нею вкривала людину ганьбою. Дітям, аби ті не нівечили цвіт, казали: не ламайте калину, бо накличете мороз. Справді, калина цвіте на сам-кінець весни, коли вже відходять заморозки.

Тож не дивно, що колись цю рослину цінували особливо. Не було, здається, хати, біля якої не кущувала калина. Як забіліють квіти, дівчата ними коси прикрашали. А вже коли достигали, їх вішали попід стріхою. Йдеш, бувало, селом – хати неначе в коралах, червоніють густими намистинками.

В народній медицині, очевидно, не було помітніших ліків від застуди, ніж калиновий чай. А як потрібна була калина в численних обрядах! Калиновим цвітом чи ягодами оздоблювали вільце молодії.

Побачу цю ніжну, тремтливу дівчину-красуню, і наринають світлі спомини дитинства... Якось пішли ми з мамою на урочище, щоб запасти на зиму калинових кетягів. Мама зупинилася біля куща над криницею і мовила: “Ось тут стояла колись наша хата. Як тільки ми побралися з твоїм батьком, одразу й оселю заходилися зводити. А під осінь я висадила біля застільного вікна кущ калини. Чи то земля така родюча, чи тому, що поливала, тільки швидко розрослася. Соловейко на ній гніздо звив і щовесни нам оддячував піснями. Згодом, як ти мав з'явитися, тато із пагона змайстрував сопілку. Було таке повір'я, “якщо зробити з калини сопілку, в сім'ї неодмінно з'явиться син – продовжувач роду. Так воно чи ні – суди сам. Але коли переїздили, я ні за чим так не тужила, як за калиною...”

Коли вже ув'язали в пучки ваговиті грона, мама попрохала: “Може б ти, синку, пересадив калину, щоб гарний споминок був мені і тобі?”

За кілька днів у нашому городі вже світилися сизуваті пагони. Дбайливі мамині руки викохали їх, і невдовзі біля вікна зацвіла першим квітом калина. Завжди, коли я приїздив у гості до неньки, одразу ж нагадувала: “Ось глянь, яка красуня! А пам'ятаєш, як ми її садили? Тепер, коли тебе довго немає, я дивлюся на неї і згадую: “Любуйся калиною, коли цвіте, а дитиною, коли росте”.

Немає вже мами, але є калина – мамина мудрість, мамине безсмертя...

Нині я часто буваю в рідному селі. Заможні живуть люди. На рівненьких, дбайливо доглянутих грядках кущує полуниця, рання городина, парникові квіти.

“Ходовий товар” нині в пошані, його оцінюють ринковим попитом. І вже сумно і боляче, що рядом з достатком часто виростають по селах високі паркани. Заростають споришем навростецькі стежки до сусіда, затихає колективна пісня...

Кущ калини біля маминої хати... Це не тільки окраса, а й глибокий символ. Це наш духовний світ, наша спадщина. Кущ калини опредметнює і красу й духовний потяг до своєї землі, свого берега, своїх традицій. Хіба не просто це говорить народна поезія: калиновий міст, калинова сопілка, калинова колиска!

Мені здається, що тому, хто не посадив на обійсті калини, а ще гірше – коли викорчував – ні йому, ні його дітям ніколи не почути найніжнішої, найбентежнішої у світі пісні. Її може подарувати лише сопілка з маминої калини.

(За В. Скуратівським)

3. Виконайте тестові завдання у зошиті.

1. Що накликали діти, коли нівечили калину:

- а) ганьбу;
 - б) злість;
 - в) вітер;
 - г) мороз.
2. Калина це:
- а) трава;
 - б) дерево;
 - в) кущ;
 - г) мох.
3. З чим порівнює автор кетяги калини, які вішали попід стріхою:
- а) коралами;
 - б) бурштином;
 - в) малахітом;
 - г) агатом.
4. Коли цвіте калина?
- а) навесні;
 - б) на початку літа;
 - в) ранньою весною;
 - г) пізньою весною.
5. Вільце молодії - це...
- а) прикрашене гільце на весіллі;
 - б) намисто для нареченої;
 - в) сестра нареченої;
 - г) весільний коровай.
6. З якою метою тато змайстрував сопілку?
- а) щоб грати для матері;
 - б) щоб вродився син;
 - в) щоб звеселяти вулицю;
 - г) щоб приваблювати птахів.
7. Хто на калині звів гніздо?
- а) жайворонок;
 - б) соловейко;
 - в) голубка;
 - г) зозуля.
8. Грона, кетяги, пучки – це...
- а) антоніми;
 - б) синоніми;
 - в) омоніми;
 - г) багатозначні слова.
9. Якою травною поросла стежка в сучасних сусідів?
- а) чебрецем;
 - б) споришем;
 - в) лободою;
 - г) берізкою.
10. Пагони калини, яку пересадила мама, були...
- а) сіруваті;
 - б) чорнуваті;
 - в) сизуваті;
 - г) зеленуваті.
11. З чим автор порівнює мамину калину?
- а) мудрістю;
 - б) силою;

- в) наснагою;
- г) піснею.

Двадцять третє грудня
Розвиток мовлення № 13

Докладний усний переказ художнього тексту розповідного характеру
з елементами роздуму

1. Пригадайте будову тексту-роздуму, про який ми говорили на минулому уроці.
2. Прочитайте текст. Які типи мовлення поєднано в ньому? Подумайте, чому вагалася царівна, коли вирішувала, чиєю дружиною стати.

НАЙЦІННІШЕ

Мав цар трьох синів, а у володаря сусідньої держави була дочка. Царевичі в неї й закохалися.

Сказала царівна, що за того заміж піде, хто здобуде для неї найцінніше. Вирушили царевичі найцінніше шукати.

Через рік зійшлися. Старший купив далекогляд, що видно з нього через три держави. Середній здобув плащ, що понесе, куди здумаєш. Молодший роздобув ліки, що й мертвого оживити здатні.

Глянув старший у далекогляд і побачив похорон. Скочили брати на плащ, полетіли. А то царівну ховають. Молодший вийняв ліки, приклав померлій до вуст, вона й ожила.

Має царівна вийти за старшого, тому що він перший побачив її похорон. Отже, бути їй дружиною старшого брата. Справедливо стати дружиною середнього, бо на його плащі дісталися до померлої. Отже, відмовити йому не можна. Не можна відмовити й молодшому через те, що він її ліками оживив.

Зрозуміли брати вагання* дівчини та й кажуть: “Хай не розум, а серце вирішує”.

Вибрала царівна наймолодшого брата (Нар. казка).

***Вагання** – сумніви.

3. Складіть і запишіть план прочитаного.
4. Дайте письмову відповідь на запитання: чому царівна обрала молодшого із братів? (Запишіть вашу думку за такими початками речень:
На мою думку, ...
По-перше, ...
По-друге, ...
Отже, ...).

П'яте листопада
Розвиток мовлення № 8

Докладний письмовий переказ розповідного тексту
художнього стилю з елементами опису тварини,
що містить синоніми та антоніми (за планом)

1. Прослухайте текст. (Текст переказу розміщений у Вайбері в групі “Українська мова, 2 підгрупа”).
2. Дайте усно відповіді на запитання.

- Що означає слово “пародист”?

Пародист - автор пародій.

Пародія — комічне або сатиричне наслідування іншого художнього твору. **Пародія** відтворює характерні особливості оригіналу.

- Від чийого імені ведеться розповідь?
- Про що розмірковував автор?
- Кого почув хлопець?
- Хто насправді виспівував? Яким був шпак?
- Чий звуки міг пародіювати пернатий “співак”?
- Простежте, як опис уводиться в розповідну частину тексту.
- Пояснити значення слів *фрак, плескіт, трель, скрекотання*.
- Дібрати синоніми до слів *імітування, мерехтить, дивина*.
- Знайдіть у тексті антоніми.

3. Прослухайте ще раз текст.

4. Напишіть переказ тексту за планом.

Орієнтовний план переказу

6. Особливий талант.
7. Скрекотання сороки.
8. Шпак-пародист.
9. Пернатий “співак”.
10. І вранці, і ввечері чути пісню шпака.

2. Виконайте тестові завдання.

1). Лише прикметники записано в рядку

- А сумний, сумувати Б високий, високо
В літати, літак Г голосистий, голосний

2). У реченні Нам потрібно стигле жито косити іменник ужито у формі

- А родового відмінка однини Б давального відмінка однини
В знахідного відмінка однини Г орудного відмінка однини

3). Числівником є слово

- А десятка Б десятьох В удесятеро Г десятина

4). Усі дієслова пишуться зі знаком м’якшення в рядку

- А танцюют., умивають.ся Б печеш., говорят..
В посміхаєт.ся, заб’єш.ся Г граєш.ся, відвоюють..

5). Усі службові частини мови записано в рядку

- А ти, ви, його Б угору, ми, зараз
В під, або, за Г два, сьомий, сто

6). З помилкою записано слово

- А вишневий Б св’ятковий В сьогодні Г морквяний

7). Установи відповідність.

Слова	Частини мови		
1 сонячний, веселий, гіркий	А іменники	1	
2 низько, темно, гарно	Б прикметники	2	
3 ніжність, висота, перемога	В займенники	3	
4 вона, тобі, нам, її	Г прислівники	4	

8). Розташуйте речення у такій послідовності, щоб утворився текст.

А Вони переважно були рухливими й розвивали силу, спритність, кмітливість і хоробрість.

Б Сучасні діти теж охоче граються в ці ігри.

В Українці завжди піклувалися про здоров'я своїх нащадків.

Г Свідченням цього є народні ігри й забави.

9). Запишіть речення, підкресліть граматичну основу, визначити відмінок іменників.

Клени тихенько скидають на землю своє різьблене листя.

Домашнє завдання: підготуйтеся до підсумкової роботи, виконайте